

ΛΟΥΤΡΑ ΠΙΚΡΟΛΙΜΝΗΣ

Baths of Pikrolimni

Τίτλος εργασίας: Λουτρά Πικρολίμνης

Θέμα εργασίας: Ιαματικά λουτρά στην Πικρολίμνη Κύκισ, ανασχεδιασμός εγκαταστάσεων με στόχο την τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη.

Περίοδος εργασίας: 2021-2022

Σχολή-Τμήμα: Πολυτεχνική σχολή-Τμήμα Αρχιτεκτονικής

Επιβλέπων: Στυλίδης Ιορδάνης

Συντάκτης: Καλογιαννίδης Σταύρος

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγικό σημείωμα

Εισαγωγή

Το κίνητρο
Μεθοδολογία εργασίας
Αρχιτεκτονική προσέγγιση
Διατύπωση προβλήματος

Ανάλυση

Σύντομο ιστορικό σημείωμα
Case studies
Λουτρά Πικρολίμνης
Χάρτες
Τοπογραφία και γεωλογία
Τοπική χλωρίδα
Κλιματικά στοιχεία
Οι χρήστες
Συμπέρασμα ανάλυσης

Συνθετική ανάλυση

Όραμα
Κάτοψη – master plan
Κτιριολογικό πρόγραμμα
Χρήσεις – Διάγραμμα κίνησης
Τομές ΑΑ-ΒΒ
Τομές ΓΓ-ΔΔ
Απεικονίσεις τρισδιάστατου μοντέλου
Στρατηγικές ενεργειακής βιωσιμότητας
Συμπέρασμα σχεδιασμού

Φωτορεαλιστικά

Εικόνες μακέτας

Επίλογος

Πηγές

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Η εργασία παρουσιάζει τη σχεδιαστική πρόταση για τα Ιαματικά Λουτρά στην περιοχή Πικρολίμνης στην Περιφερειακή Ενότητα Κιλκίς στην Κεντρική Μακεδονία. Η τοποθεσία βρίσκεται στο κέντρο της περιφέρειας, σε μια περιοχή γνωστή για την ύπαρξη ιαματικών νερών και ιζημάτων όπως για παράδειγμα όξινα νερά και αργιλικά ιζήματα. Η εργασία θα εξετάσει ποιες αλλαγές μπορούν να υλοποιηθούν στην τοποθεσία. Πώς μπορεί να αναδειχτεί η περιοχή και πώς θα συμβάλει στον τόπο με την προσθήκη αυτής της νέας λειτουργείας. Ένας από τους κύριους στόχους θα είναι ο σχεδιασμός του θέρετρου με σκοπό την ανάδειξη των τοπικών κοινοτήτων αλλά και της ευρύτερης περιοχής. Όλες οι παρεμβάσεις θα γίνουν με μέριμνα το περιβάλλον και τον μέγιστο δυνατό σεβασμό στο τοπίο της περιοχής.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αποφασίζοντας για το θέμα του έργου, υπήρξε μια αναδρομή σε προσωπικά βιώματά αλλά και στον εντοπισμό υπαρκτών προβλημάτων στην περιοχή. Το προτεινόμενο έργο σχεδιάστηκε για να ωθήσει μια ήδη οικεία στην περιοχή λειτουργία καθώς στο παρελθόν λειτουργούσαν ιαματικά λουτρά στην συγκεκριμένη τοποθεσία. Κατά τη διάρκεια της έρευνας, η εστίαση του σχεδιασμού βασίστηκε στην επανεξέταση του τρόπου παρέμβασης στο τοπίο έτσι ώστε αυτό να αποτελέσει κομμάτι του σχεδιασμού. Κύρια σημεία προσοχής ήταν η κλίμακα, η φύση και οι λεπτομέρειες των σχέσεων μεταξύ κτιρίου και τοπογραφίας.

Το κίνητρο
Μεθοδολογία σχεδιασμού
Αρχιτεκτονική προσέγγιση
Διατύπωση προβλήματος

Το κίνητρο

Η αρχιτεκτονική, συχνά χαρακτηρίζεται ως μια βαθιά ανθρώπινη έκφραση, που αφήνει το σημάδι της είτε στον αστικό ιστό είτε στην τοπογραφία μιας περιοχής. Η αρχιτεκτονική έχει υψηλές δυνατότητες να μεταφράσει τα συναισθήματά μας για την αντίληψη του χώρου σε γλώσσα που στην κυριολεξία μπορεί να μας περιβάλλει μέσα από την σχεδίαση των κτιριακών όγκων.

Ο σχεδιασμός ενός χώρου όπως τα ιαματικά λουτρά μιας οποιαδήποτε περιοχής μπορεί και πρέπει να εκφράζει συναισθήματα καθώς ο ίδιος ο χώρος προορίζεται για μία βαθιά συναισθηματική, ήδη από αρχαίων χρόνων, συνήθεια των ανθρώπων, αυτής των θεραπευτικών λουτρών. Έτσι η σχεδίαση ενός τέτοιου χώρου θα μπορούσε να προϋποθέτει την δημιουργία εκείνων των συνθηκών που να επηρεάζουν συναισθηματικά τον χρήστη και να προκαλούν ευχαρίστηση στην ψυχή των ανθρώπων.

Η κουλτούρα των ιαματικών λουτρών προέρχεται από τη Ρωμαϊκή περίοδο και υποστηρίζεται ιδιαίτερα από τη σημερινή κοινωνία. Ο σχεδιασμός ενός θέρετρου SPA με δυνατότητα παροχής και σύντομης διαμονής θα οδηγούσε στην ανάδειξη της περιοχής, θα προωθούσε την αύξηση του τουρισμού, άρα και της τοπικής οικονομίας, σε μία όχι παραδοσιακά τουριστική περιοχή. Ο σχεδιασμός των νέων εγκαταστάσεων έχει στόχο να δημιουργήσει ένα μέρος δελεαστικό, ολιστικό, γαλήνιο ικανό να εκπληρώσει τους σκοπούς της δημιουργίας του.

Μεθοδολογία

Για να αναλυθεί η σχεδιαστική μεθοδολογία του έργου θα ακολουθήσουν οι φάσεις του σχεδιασμού: Πρόβλημα/Δήλωση ιδέας, ανάλυση περιοχής και δεδομένων, συνθετική-σχεδιαστική ανάλυση και παρουσίαση. Στο σχεδιασμό, η μεθοδολογία προσέγγισης είναι απαραίτητη για την δημιουργία μιας λειτουργικής πρότασης που ταιριάζει στο υπάρχον τοπίο. Στην περίπτωση αυτή θα ερευνηθεί ολόκληρη η κλίμακα ξεκινώντας από τον ορισμό του προβλήματος για την υπάρχουσα κτιριακή κατάσταση και ποια είναι τα χαρακτηριστικά της περιοχής από την τοπολογία μέχρι τα κλιματικά δεδομένα. Όσο για το έργο στόχος είναι να περάσουν οι χρήστες μία πλήρη αισθησιακή εμπειρία, ως προς την αντίληψη του χώρου με αίσθηση αφής, γεύσης, όρασης, όσφρησης και ακοής που θα πηγάζουν τόσο από την ίδια την διαδικασία του λουτρού όσο και από τον περιβάλλοντα χώρο/τοπίο της περιοχής που αποτελεί μέρος της εμπειρίας της επίσκεψης στα λουτρά.

Αρχιτεκτονική προσέγγιση

Είναι σημαντικό να ακολουθηθεί μία ολοκληρωμένη διαδικασία σχεδιασμού, που στόχο θα έχει την κατά το μέγιστο δυνατό ανάδειξη ενός αρτιότερου αποτελέσματος τόσο κτιριακού όσο και βιωματικού. Για αυτό, το έργο εστιάζει σε ορισμένα σημεία προσοχής: πλαίσιο, κλίμακα, πυκνότητα χρήσεων, λεπτομέρεια, φύση και βιωσιμότητα. Αυτό θα δημιουργούσε μια σχεδιαστική πρόταση που θα εξασφαλίζει στους χρήστες μία αισθησιακή εμπειρία σε σχέση με την διαδικασία του λουτρού αλλά και την σχέση με το τοπίο και τη φύση.

ΤΟΠΟΣ

Η τοποθεσία του έργου επηρεάζεται έντονα την σχεδιαστική προσέγγιση. Βρίσκεται σε μια περιοχή ειδυλλιακής φύσης, με την τοποθεσία να επηρεάζει τους επισκέπτες και αυτό που είναι σημαντικό σε αυτήν την περίπτωση, να επηρεάζει την επερχόμενη αρχιτεκτονική.

ΚΛΙΜΑΚΑ

Η απεραντοσύνη της τοποθεσίας προκαλεί μεγάλο αντίκτυπο στον επισκέπτη. Αυτό επηρεάζει την ιδέα για το κτίριο, κατευθύνοντάς την πρόταση προς ένα έργο με σεβασμό στις κλίμακες του τόπου. Αυτό με την σειρά του μπορεί να επηρεάσει τη λογική της σχεδιαστικής πρότασης και τη δημιουργία των χώρων.

ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ

Είναι σημαντικό για το έργο να δημιουργήσει τους χώρους με τρόπο που να εξασφαλίζει στους χρήστες πλήρη εμπειρία αισθήσεων: η αίσθηση της αφής, η αίσθηση της ακοής, η αίσθηση της γεύσης, η αίσθηση της οπτικής. Στη διαδικασία σχεδιασμού, διερευνήθηκε η σχέση μεταξύ όγκων και σχημάτων, κλειστών και υπαίθριων σημείων για να σχεδιαστούν χώροι με διαφορετικούς σκοπούς χρήσεων.

Διατύπωση προβλήματος

Σε μία τοποθεσία σχετικά αποκομμένη από έντονη οικιστική ανάπτυξη και στην καρδιά ενός οικοσυστήματος μίας λίμνης, είναι δυνατόν ένα σχέδιο να συμβάλει στο ρεύμα της αναβάθμισης της ευρύτερης περιοχής έχοντας λάβει υπόψιν τις ιδιαιτερότητές της, αλλά και της λειτουργείας ενός χώρου που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες μίας διαδικασίας λουτροθεραπείας; Μίας διαδικασίας τόσο σωματικής όσο και ψυχικής αναγέννησης. Πώς μπορεί να σχεδιαστεί ο χώρος, έχοντας κατά νου ότι η φύση και ο ορίζοντας της περιοχής είναι πρωταγωνιστές και όχι απλά πλεονεκτήματα.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Ιστορία ιαματικών λουτρών

Case studies

Χάρτες

Λουτρά Πικρολίμνης-Υπάρχουσα κατάσταση

Τοπική χλωρίδα

Κλιματικά στοιχεία

Οι χρήστες

Συμπέρασμα ανάλυσης

Ιστορία ιαματικών λουτρών

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΡΩΜΑΪΚΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ

Τα Ιαματικά Λουτρά στην Αρχαία Ελλάδα έγιναν αντιληπτά ως ιεροί τόποι. Το μπάνιο ήταν μια διαδικασία αγνότητας και χρησιμοποιούνταν για λόγους υγιεινής και θεραπείας. Οι Έλληνες πίστευαν ότι οι πηγές, πλούσιες σε θείο, θεράπευαν δερματικές παθήσεις, βοηθούσαν την χαλάρωση των μυών και τον πόνο στις αρθρώσεις. Αρχικά, το μπάνιο προοριζόταν για πλούσιους ανθρώπους σε ιδιωτικό χώρο. Παρόλα αυτά, με το πέρασμα των ετών δημόσια λουτρά άνοιξαν κοντά σε ναούς και φυσικές ιαματικές πηγές. Οι Ρωμαίοι επηρεάστηκαν από τους Έλληνες και ίδρυσαν τα δικά τους ιαματικά λουτρά. Λόγω των θεραπευτικών ικανοτήτων, τα ρωμαϊκά λουτρά χρησιμοποιούνταν κυρίως ως κέντρα αποκατάστασης για τους τραυματίες στρατιώτες τονίζοντας με αυτό τον τρόπο την θεραπευτική πλευρά ενός ιαματικού λουτρού.

ΜΕΣΑΙΩΝΑΣ

Με το τέλος της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας και την άνοδο του Χριστιανισμού επικράτησε η σημασία της θεραπείας μέσω της λατρεία και της προσευχής υποβαθμίζοντας τη φήμη των λουτρών ενώ τα δημόσια μπάνια απαγορεύονταν επίσημα. Μέχρι το τέλος του 13^{ου} μΧ αιώνα, οι άνθρωποι απείχαν από τα ιαματικά λουτρά. Από και μετά όμως τα δημόσια λουτρά επανήλθαν και η δημοτικότητά τους αυξήθηκε με τους ανθρώπους να κάνουν μπάνιο για ώρες για ευχαρίστηση και χαλάρωση.

ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ

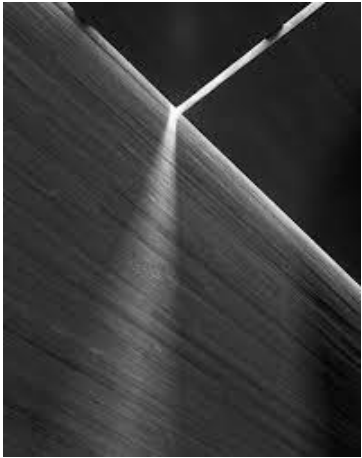
Στην εποχή της Αναγέννησης, το μπάνιο και η ιαματική ιατρική ανατιμήθηκαν. Τότε, Ιταλοί γιατροί και επιστήμονες προσπάθησαν να αναλύσουν το πλούσιο σε ορυκτά νερό για πρώτη φορά. Αυτοί προσπάθησαν να αξιολογήσουν την ποιότητα και την επίδρασή του στον άνθρωπο. Η λογική της θεραπείας άρχισε να περιλαμβάνει και την εφαρμογή λάσπης με άργιλο πάνω στο ανθρώπινο σώμα.

19ος ΚΑΙ 20ος ΑΙΩΝΑΣ

Κατά τη διάρκεια του 19^{ου} αιώνα, η κουλτούρα των ιαματικών λουτρών ήταν σε μεγάλη ανάπτυξη. Η έρευνα της επιστήμης οδήγησε σε τεκμηριωμένη ανάλυση των μεταλλικών νερών και τη φαρμακευτική τους χρήση. Αργότερα τον 19^ο αιώνα, με καλύτερη γνώση πάνω στην ιατρική υδρολογία επιμέρους θεραπείες κρίθηκαν ότι ήταν καταλληλότερες ανάλογα με την ασθένεια, τη σύνθεση του νερού και της θερμοκρασίας του. Οι θεραπείες αναπτύχθηκαν σε συνδυασμούς ζεστού και κρύου λουτρού, λουτρά σε νερά με υψηλή περιεκτικότητα σε αλάτι, λουτρό λάσπης, σωματικές ασκήσεις, μασάζ. Ο Vincent Priessnitz καθιέρωσε για πρώτη φορά το σύγχρονο spa υδροθεραπείας στο Grafenberg της Γερμανίας το 1819. Από εκεί και μετά η ανάπτυξη ξενοδοχείων, θέρετρων και ξενώνων στις πηγές έγινε εκρηκτική. Τα ιαματικά λουτρά έγιναν κέντρο μιας πολυτελούς ζωής και ένα σημείο συνάντησης της ελίτ. Ήταν τέτοια η απήχηση τους που οι σκοποί ευχαρίστησης ξεπέρασαν τους θεραπευτικούς σκοπούς. Μετά τους δύο Παγκόσμιους Πολέμους με την άνοδο της ευημερίας, τα ιαματικά λουτρά ήταν οικονομικά και προσιτά για όλους τους ανθρώπους.

21^{ος} ΑΙΩΝΑΣ

Στις αρχές του 21^{ου} αιώνα, η ιατρική επιρροή του λουτρού είναι γνωστή. Σήμερα τα ιαματικά λουτρά είναι ιδιαίτερα αποδεκτά και προτείνονται από πολλούς ρευματολόγους και δερματολόγους. Ενδυναμώνεται η κυκλοφορία του αίματος, ο μεταβολισμός, το ανοσοποιητικό, η αντίσταση στο στρες, επηρεάζοντας επομένως την ψυχική και φυσική κατάσταση. Στις μέρες μας, ο τουρισμός υγείας και ευεξίας είναι σε ανάπτυξη και αποτελεί ουσιαστικό μέρος της βιομηχανίας του τουρισμού παγκοσμίως.

Case study 1 PETER ZUMTHOR | THE THERME VALS

Χτισμένο πάνω από τις ιαματικές πηγές στο Graubunden Canton στην Ελβετία, το Therme Vals είναι ένα ξενοδοχείο και spa, που προσφέρει μια καθηλωτική εμπειρία δίνοντας τη δυνατότητα στους επισκέπτες να ακολουθήσουν τις αισθήσεις τους για να ανακαλύψουν την αρχιτεκτονική. Σε αρμονία με το φυσικό περιβάλλον τα λουτρά βυθίζονται στην πλαγιά με φυτεμένη οροφή στην κορυφή αποκαλύπτοντας ένα γεωμετρικό σχέδιο. Οι χώροι κυκλοφορίας, τα δάπεδα της πισίνας, σκάλες, οροφές, τα πέτρινα παγκάκια όλα κατασκευάστηκαν σε τοπικά λατομεία. Η μόνη αποκαλυπτόμενη πρόσοψη είναι προς τη θέα των βουνών με φαρδιά ανοίγματα. Μέσω ενός συνδυασμού του φωτός και της σιάς, ανοιχτών και κλειστών χώρων από γραμμικά στοιχεία, η εμπειρία του λουτρού γίνεται εξαιρετικά αισθησιακή και καθηλωτική. Η προοπτική είναι πάντα ελεγχόμενη. Είτε αρνείται τη θέα σε ορισμένους εσωστρεφής χώρους είτε την παρέχει άπλετη σε άλλους.

Case study 2 ÁLVARO SIZA VIEIRA | LEÇA SWIMMING POOLS

Το Leça Swimming Pools, του Alvaro Siza Vieira, βρίσκεται στο Matosinhos-βόρεια του Πόρτο. Το κτίριο βρίσκεται στην ακτή του Ατλαντικού Ωκεανού είναι ένα όχι ιδιαίτερα μεγάλο συγκρότημα, με αποδυτήρια, δύο πισίνες, μία αφιερωμένη σε ενήλικες μία για παιδιά και μια καφετέρια. Ο σχεδιασμός φέρει μεγάλο σεβασμό για το τοπίο και τη φυσική βραχώδη ακτογραμμή του. Ο Alvaro Siza διατήρησε προσεκτικά μεγάλο μέρος των υφιστάμενων πετρωμάτων γύρω και μέσα στο σχέδιο. Τα βράχια στις περιοχές με αυτό τον τρόπο δένουν αρμονικά με τα λουτρά τον σχεδιασμό των πισίνων και την θέα προς τον ωκεανό. Στην προκειμένη περίπτωση το σχέδιο φαίνεται να λειτουργεί, τόσο ως μορφολογία όσο και ως υλικότητα, σαν μια επέκταση του φυσικού τοπίου. Το έργο παρουσιάζει υψηλές αρχιτεκτονικές αξίες, συνοχή και φροντίδα για τη φύση.

Χάρτες

Περιφέρεια

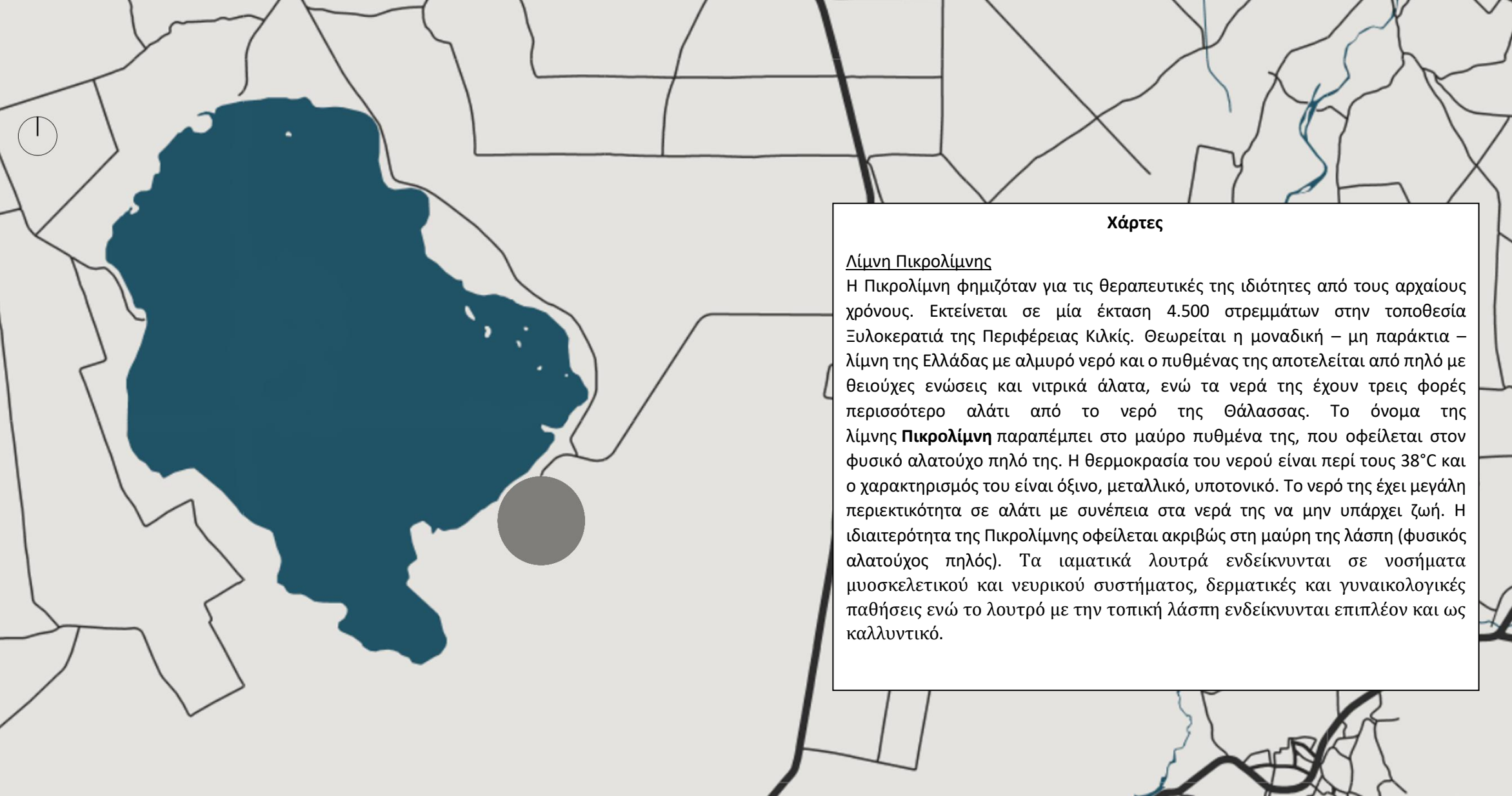
Η Κεντρική Μακεδονία έχει να προσφέρει μια μεγάλη ποικιλία από ιαματικές πηγές και λουτρά, άλλες λιγότερο και άλλες περισσότερο οργανωμένες, που προσκαλούν τους επισκέπτες να βυθιστούν στα θερμά νερά τους και να ευεργετηθεί το σώμα και ο νους με φυσικές μεθόδους. Στην περιφέρεια Κ. Μακεδονίας ιδιαίτερη σημασία έχουν τα πυριγενή πετρώματα, που προέρχονται από παλιά ηφαιστειακή δράση, με αποτέλεσμα αυτές οι περιοχές να είναι πλούσιες σε μεταλλεύματα, όπως το χρώμιο, ο σίδηρος, ο χρυσός κ.α. Ακριβώς για τους ίδιους λόγους στην ευρύτερη περιοχή εντοπίζονται πολλές και διαφορετικού τύπου πηγές με νερά πλούσια σε μεταλλεύματα ιδανικά για ιαματικά λουτρά. Μερικές χαρακτηριστικές πηγές είναι: οι πηγές της Σουρωτής, τα λουτρά Πόζαρ, οι πηγές του Λαγκαδά, της Αγ. Παρασκευής Χαλκιδικής κ.α. Στο κέντρο της περιφέρειας βρίσκεται η περιοχή μελέτης των λουτρών Πικρολίμνης εντός των ορίων της περιφερειακής ενότητας Κιλκίς.

Χάρτες

Συνδέσεις – Δίκτυα

Η Κεντρική Μακεδονία αποτελεί μια περιφέρεια της Ελλάδας σε μια στρατηγική περιοχή που διατρέχεται από πολλούς τοπικούς, εθνικούς και διεθνείς οδικούς άξονες. Η περιοχή της Πικρολίμνης Κιλκίς βρίσκεται σε μια πλεονεκτική θέση κοντά σε κύριους οδικούς άξονες όπως ο διεθνής αυτοκινητόδρομος Θεσσαλονίκης-Ευζώνων που αποτελεί την κύρια πύλη εισόδου για την χώρα από τους επισκέπτες των Βαλκανικών αλλά και Ευρωπαϊκών χωρών. Σε πολύ μικρή απόσταση συναντάμε τους αυτοκινητόδρομους της Εγνατίας και την Αθηνών-Θεσσαλονίκης. Επιπλέον λίγο ανατολικότερα υπάρχει και η εθνική οδός Θεσσαλονίκης-Κιλκίς. Συγκεκριμένα τα λουτρά Πικρολίμνης βρίσκονται στην Ξυλοκερατιά Κιλκίς και απέχουν περίπου 30 χλμ. από τη Θεσσαλονίκη και 23 χλμ. από το Κιλκίς. Λόγο μάλιστα και της πεδινής μορφολογίας του εδάφους η μετακίνηση προς την περιοχή των λουτρών κρίνεται ως ιδιαίτερα εύκολη και γρήγορη.

Χάρτες

Λίμνη Πικρολίμνης

Η Πικρολίμνη φημιζόταν για τις θεραπευτικές της ιδιότητες από τους αρχαίους χρόνους. Εκτείνεται σε μία έκταση 4.500 στρεμμάτων στην τοποθεσία Ξυλοκερατιά της Περιφέρειας Κιλκίς. Θεωρείται η μοναδική – μη παράκτια – λίμνη της Ελλάδας με αλμυρό νερό και ο πυθμένας της αποτελείται από πηλό με θειούχες ενώσεις και νιτρικά άλατα, ενώ τα νερά της έχουν τρεις φορές περισσότερο αλάτι από το νερό της Θάλασσας. Το όνομα της λίμνης **Πικρολίμνη** παραπέμπει στο μαύρο πυθμένα της, που οφείλεται στον φυσικό αλατούχο πηλό της. Η θερμοκρασία του νερού είναι περί τους 38°C και ο χαρακτηρισμός του είναι όξινο, μεταλλικό, υποτονικό. Το νερό της έχει μεγάλη περιεκτικότητα σε αλάτι με συνέπεια στα νερά της να μην υπάρχει ζωή. Η ιδιαιτερότητα της Πικρολίμνης οφείλεται ακριβώς στη μαύρη της λάσπη (φυσικός αλατούχος πηλός). Τα ιαματικά λουτρά ενδείκνυνται σε νοσήματα μυοσκελετικού και νευρικού συστήματος, δερματικές και γυναικολογικές παθήσεις ενώ το λουτρό με την τοπική λάσπη ενδείκνυνται επιπλέον και ως καλλυντικό.

Χάρτες

Οικόπεδο μελέτης

Το οικόπεδο της μελέτης βρίσκεται ακριβώς στο ίδιο σημείο που υπάρχουν και σήμερα οι ερειπωμένες κτιριακές εγκαταστάσεις των λουτρών Πικρολίμνης. Πρόκειται για ένα οικόπεδο περίπου 30 στρεμμάτων που τοποθετείται στην νοτιοανατολική πλευρά της λίμνης μόλις λίγα μέτρα από την όχθη της. Στη ευρύτερη περιοχή δεν υπάρχουν αξιολογές αυξομειώσεις υψομέτρου, ενώ το έδαφος είναι συμπαγές χωρίς βυθίσεις. Η πρόσβαση γίνεται μόνο από ένα δρόμο, από την βορειοανατολική πλευρά του οικοπέδου ο οποίος συνδέεται σε απόσταση περίπου 10 χλμ. με την εθνική οδό Θεσσαλονίκης-Κιλκίς. Η οπτική από το οικόπεδο είναι ανεμπόδιστη προς όλες τις κατευθύνσεις, τόσο λόγω της μορφολογίας του εδάφους όσο και της μη ύπαρξης άλλων κτιριακών εγκαταστάσεων ή οικισμών κοντά στα λουτρά.

Λουτρά Πικρολίμνης – Υπάρχουσα κατάσταση

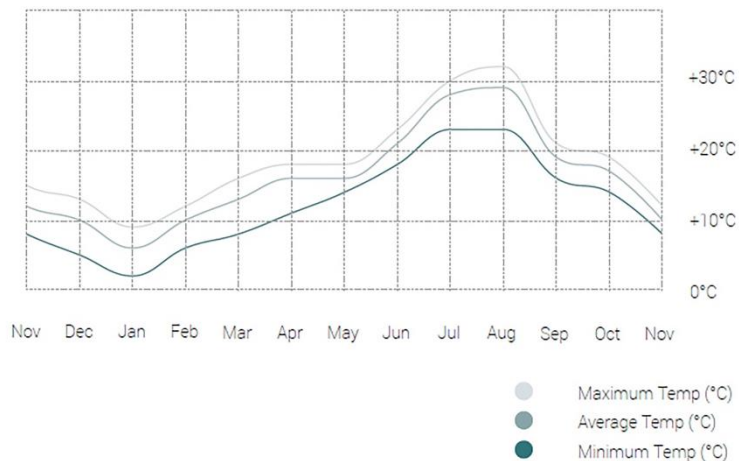
Οι κτιριακές εγκαταστάσεις των λουτρών ξεκίνησαν να κτίζονται σταδιακά στα τέλη της δεκαετίας του 1980 και επίσημα εγκαινιάστηκαν το 1994. Τα λουτρά λόγω έλλειψης οργανωμένου σχεδίου και οικονομικού πλάνου ξεκίνησαν να χτίζονται ανοργάνωτα πρώτα με το κτίριο του κεντρικού λουτρού και σύντομα με το κτίριο της καφετέρας. Δυστυχώς εξαιτίας αυτών των παραγόντων τα κτιριακά συγκροτήματα δεν είχαν σχεδιαστική συνοχή μεταξύ τους ενώ και η ποιότητα των κατασκευών ήταν χαμηλή. Παρά τις δυσκολίες και την έλλειψη υποδομών που θα μπορούσαν να προσελκύσουν μεγαλύτερο όγκο επισκεπτών και να κάνουν τα λουτρά ευρύτερα γνωστά στην Ελλάδα αλλά και σε γειτονικές χώρες, οι εγκαταστάσεις λειτουργούσαν μέχρι περίπου το 2017 όταν λόγω οικονομικών προβλημάτων έπαψαν την συνεχή λειτουργία τους. Στη συνέχεια οι εγκαταστάσεις εγκαταλείφθηκαν και λόγω του απόμερου της τοποθεσίας τους έγιναν εύκολος στόχος για λεηλασίες και βανδαλισμούς. Σήμερα τα λουτρά είναι εντελώς παρατημένα και σε πολύ άσχημη κατάσταση ενώ το σύνολο του εξοπλισμού τους, από κουφώματα και κρεβάτια μέχρι είδη υγιεινής, έχει κλαπεί ή καταστραφεί.

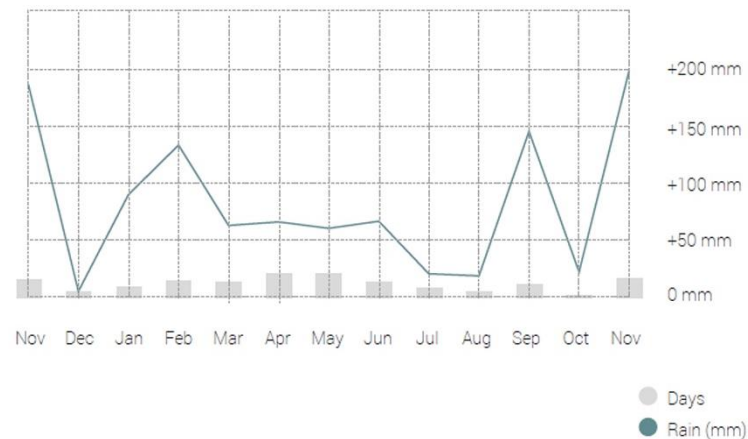
Τοπική χλωρίδα

Η ευρύτερη περιοχή που περιβάλλει την λίμνη χαρακτηρίζεται από την πολύ ομαλή (πεδινή) μορφολογία του εδάφους. Το τμήμα της περιφέρειας του Κιλκίς στο οποίο βρίσκεται η λίμνη αποτελείται κυρίως από καλλιεργήσιμες εκτάσεις σιτηρών. Εξαιτίας αυτού τόσο η περιοχή των λουτρών όσο και ευρύτερα, χαρακτηρίζεται από παντελής απουσία πυκνών δεντροστοιχιών, είτε φυσικών πχ δάσος είτε ανθρωπογενών. Αντιθέτως το σύνολο των εκτάσεων (όπου δεν υπάρχουν καλλιέργειες) καλύπτονται από χαμηλή φυσική βλάστηση. Το οικοπέδο μελέτης όντας στην ουσία παραλίμνιο έχει έντονη βλάστηση κυρίως από καλάμια του κοινού είδους καθώς αυτό το είδος ευδοκιμεί σε εδάφη με υγρασία όπως είναι οι ακτές μιας λίμνης. Στην ίδια περιοχή και λίγο πιο εσωτερικά από τις ακτές της λίμνης συναντάμε και άλλα χαρακτηριστικά μεσογειακά φυτά κυρίως θάμνους που είναι πολύ καλά προσαρμοσμένα στις τοπικές κλιματολογικές συνθήκες και χαρακτηρίζονται από μεγάλη αντοχή στην έντονη ξηρασία και ηλιοφάνεια. Η συντριπτική πλειοψηφία αυτών είναι σκληρόφυλλοι θάμνοι με μέγιστο ύψος τα 2 μέτρα. Μερικά χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι η μακία, το πουρνάρι ή πρίνος, ο σχίνος, το σπάρτο και η θαμνομουρτζία. Τέλος στην περιοχή του οικοπέδου μελέτης εντοπίζονται και ορισμένες αγριοαχλαδίες και κουτσουπιές με αραιό φύλλωμα και σχετικά χαμηλό ύψος.

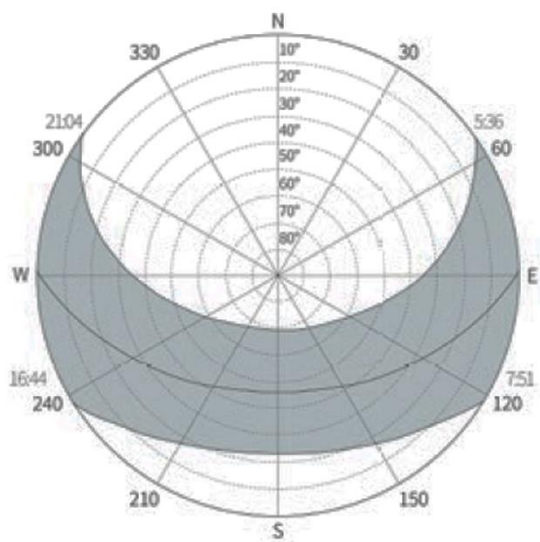
Διάγραμμα θερμοκρασίας

Το διάγραμμα θερμοκρασίας δείχνει τη μέγιστη, την ελάχιστη και μέση θερμοκρασία για την πόλη του Κιλκίς που απέχει λίγα χιλιόμετρα από τα λουτρά. Οι καλοκαιρινοί μήνες είναι η πιο ζεστή περίοδος και η θερμοκρασία μπορεί να φτάσει και να ξεπεράσει τους 30°C. Ο χειμώνας είναι η πιο κρύα περίοδος με τα χαμηλότερα επίπεδα θερμοκρασίας να εντοπίζονται τον Ιανουάριο.

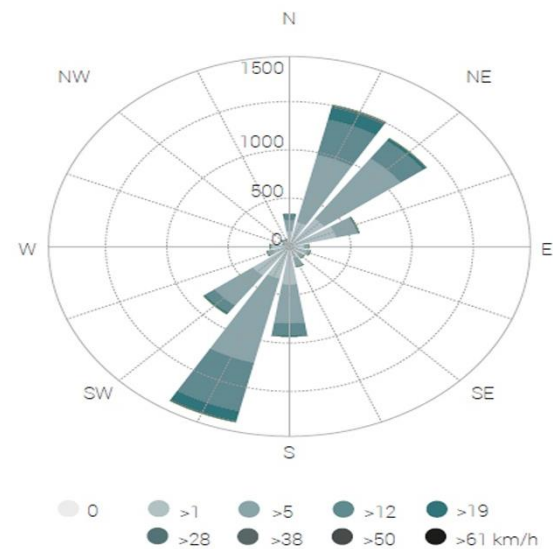
Διάγραμμα βροχοπτώσεων

Το διάγραμμα παρουσιάζει την ένταση της βροχής και την ποσότητα των βροχερών ημερών ανά μήνα. Στην πόλη του Κιλκίς, η υψηλότερη περίοδος βροχόπτωσης είναι τον χειμώνα και το πρώτο μισό της άνοιξης, ενώ το κλίμα γίνεται αρκετά ξηρό το καλοκαίρι.

Διάγραμμα ηλίου

Το ηλιακό διάγραμμα δείχνει την ετήσια διακύμανση της διαδρομής του ήλιου μέσα από τον ουρανό. Στο θερινό ηλιοστάσιο, ο ήλιος ανατέλλει στα βορειοανατολικά στις 5:36 και δύση στις 21:04, ενώ η γωνία του ήλιου φτάνει έως και τις 80°. Κατά τη διάρκεια του χειμερινού ηλιοστάσιου, ο ήλιος ανατέλλει στις 7:51 στα νοτιοανατολικά και δύει στις 16:44 στα νοτιοδυτικά, κλείνοντας σε γωνία στις 20°.

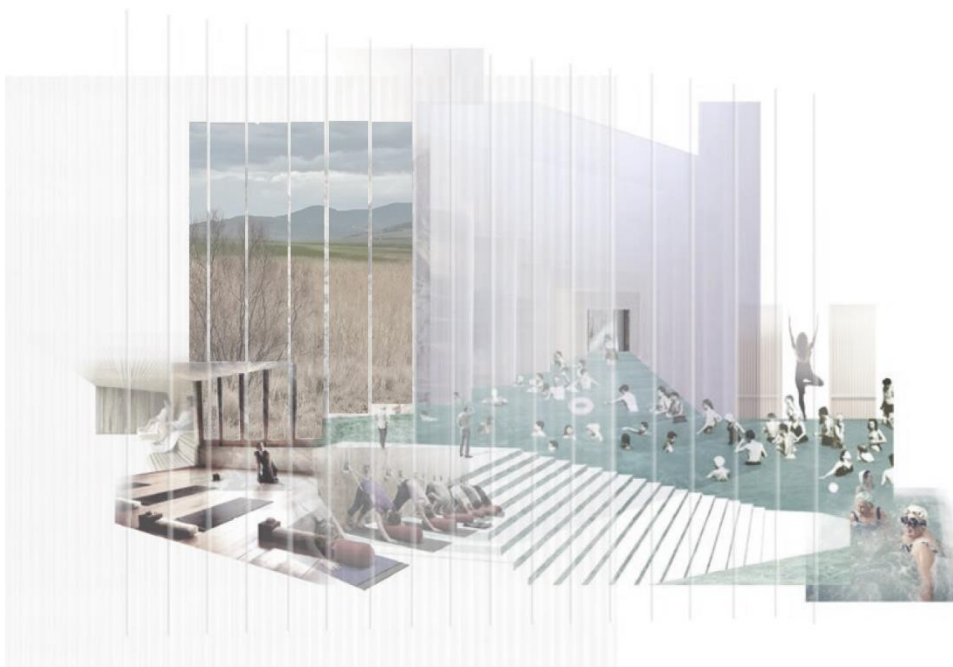

Διάγραμμα ανέμου

Το σχήμα δείχνει πόσες ώρες το χρόνο ο άνεμος φυσάει από τις υποδεικνυόμενες διευθύνσεις. Η ταχύτητα εμφανίζεται σε km/h. Ο πιο δυνατός άνεμος πνέει από βορειοανατολικά και νοτιοδυτικά για περισσότερο από το μισό του έτους

Οι χρήστες

Τα λουτρά Πικρολίμνης προκειμένου να έχουν ανταπόκριση από επισκέπτες πρέπει να απευθύνονται σε διαφορετικές ομάδες-στόχους, ανάλογα με τις ανάγκες τους, τις επιθυμίες τους και τις εμπειρίες που αναζητούν. Σίγουρα στόχος είναι η ενίσχυση του τουρισμού στην περιοχή και η συμβολή στην τοπική οικονομία και μέσα από την δημιουργία θέσεων εργασίας.

Χρήστες με στόχο την ίαση και τη θεραπεία.

Η κουλτούρα των ιαματικών λουτρών είναι γνωστή για την βελτίωση πολλών προβλημάτων υγείας σε πολλούς ανθρώπους και μπορούν να συμβάλουν στην καταπολέμηση αρκετών ασθενειών. Η λουτροθεραπεία, τα μπάνια σε νερό πλούσιο σε φυσικά μέταλλα, συμπεριλαμβανομένου του ατμού, τα λασπόλουτρα, συνιστώνται για τη μείωση του πόνου και τη βελτίωση της καθημερινότητας για άτομα με ρευματικά ή αρθριτικά. Επιπλέον, οι θεραπείες λουτροθεραπείας έχουν μεγάλο αντίκτυπο σε ασθενείς με κυκλοφορικές διαταραχές και με υψηλή πίεση του αίματος. Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι πολλοί επισκέπτες ακριβώς επειδή μπορεί να χρειάζονται μια πιο εξειδικευμένη περιποίηση λόγο και κάποιου θέματος υγείας, καθίσταται αναγκαία και η ύπαρξη ατομικών χώρων που θα λειτουργούν ως ιδιωτικά λουτρά πέρα από τους βασικούς δημόσιους έτσι ώστε να τους παρέχεται μια καταλληλότερη θεραπεία.

Χρήστες με στόχο την χαλάρωση και την αναψυχή.

Σήμερα, οι ανάγκες για στιγμές χαλάρωσης και ηρεμίας είναι πολύ σημαντικές για την προσωπική μας ισορροπία. Ως εκ τούτου, προσφέροντας μια επιλογή χαλάρωσης σε ένα γαλήνιο περιβάλλον με ιαματικά λουτρά θα υποστήριζε όχι μόνο φυσική κατάσταση των επισκεπτών αλλά θα είχε και θετικό αποτέλεσμα στην ψυχική τους. Εκτός από τις συνήθεις θεραπείες που προσφέρονται σε ένα χώρο λουτρών, ο χώρος μασάζ και αναψυχής είναι έτσι σχεδιασμένος ώστε να μπορεί να μετατραπεί πολύ ευκολά σε μία αίθουσα διαλογισμού όπου ομάδες ανθρώπων θα μπορούν να συγκεντρώνονται με σκοπό να πραγματοποιούν τέτοιου είδους συγκεντρώσεις. Επί πλέον, λόγω του μαγευτικού τοπιού της περιοχής και της ανεμπόδιστης θέας προς την φύση ολόγυρα, η τοποθεσία από μόνη της μπορεί να συμβάλει στην ψυχική χαλάρωση των χρηστών. Σκοπός είναι οι χρήστες να βιώσουν μια πλήρως αναζωογονητική εμπειρία σώματος και ψυχής για όλες τις αισθήσεις τους.

Συμπέρασμα ανάλυσης

Το κεφάλαιο της ανάλυσης παρουσιάστηκε με σκοπό να προσφέρει στον αναγνώστη μια καλύτερη κατανόηση τόσο του χώρου στον οποίο βρίσκεται το προτεινόμενο σχέδιο όσο και τους σκοπούς που επιθυμεί να εκπληρώσει απέναντί στους χρήστες του. Είναι σημαντικό να κατανοήσουμε την ταυτότητα του τόπου, τα μοναδικά χαρακτηριστικά του και τον τρόπο που αυτός γίνεται ο καμβάς για την ανάπτυξη του σχεδίου που ακολουθεί. Προκειμένου να ενσωματωθεί το σχέδιο στο τοπίο, θα πρέπει να εξεταστεί διεξοδικά και να ληφθούν υπόψη όλες οι παράμετροι που πηγάζουν από αυτό. Για αυτόν ακριβώς τον λόγο κρίθηκε πως το τοπίο και η φύση θα πρέπει να αποτελέσουν μέρος του σχεδίου καταλαμβάνοντας χώρο μέσα σε αυτό και όχι απλά να αποτελεί ένα ειδυλλιακό τοπίο που θα το περιβάλλει. Η έρευνα για την ιστορία των λουτρών πρόσφερε μία γνώση σχετικά με τους σκοπούς που αυτό δύναται να εκπληρώσει. Οι θεραπευτικές ικανότητες των λουτρών θα πρέπει να συνδυαστούν αρμονικά με τους σκοπούς της κοινωνικής αλληλεπίδρασης και της επιθυμίας για χαλάρωση και ευχαρίστηση. Ο σχεδιασμός θα πρέπει να ακολουθήσει απλές γραμμές και γεωμετρίες, να παρέχει την ιδιωτικότητα στα σημεία που κρίνεται απαραίτητη και να βρίσκεται σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερη επαφή με το τοπίο και την θέα τόσο από τους εσωτερικού χώρους όσο και από τους εξωτερικούς. Έχοντας υπόψη την ιδιαιτερότητα ενός έργου ιαματικών λουτρών και όλα πλεονεκτήματα και προβλήματα που μπορεί να συνδέονται με αυτό, τελικός στόχος είναι η ισορροπία, αυτό ακριβώς που αναζητούν από έναν τέτοιο χώρο και οι επισκέπτες του.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΝΘΕΣΗΣ

Όραμα
Κάτοψη – master plan
Κτιριολογικό πρόγραμμα
Χρήσεις – Διάγραμμα κινήσεων
Τομές ΑΑ-ΒΒ
Τομές ΓΓ-ΔΔ
Απεικονίσεις τρισδιάστατου μοντέλου
Στρατηγικές ενεργειακής βιωσιμότητας
Συμπέρασμα σχεδιασμού

ΠΟΙΟΤΗΤΕΣ

Ο κάμπος της Κεντρικής Μακεδονίας είναι ένα σημαντικό τοπόσημο ολόκληρης της βόρειας Ελλάδας, περιοχή με πλούσια ιστορία και σπουδαίο πολιτισμό. Το περιβάλλον της Πικρολίμνης εντυπωσιάζει με την φύση του, εκπλήσσει με την αγνότητα και την καθαρότητα του τόσο κοντά σε μεγάλα αστικά κέντρα της περιοχής. Τα φημισμένα νερά της λίμνης αποτελούν σημείο αναφοράς στον ιαματικό τουρισμό ολόκληρης της χώρας, ωστόσο χρειάζονται την κατάλληλη ανάδειξη έτσι ώστε να γίνουν ακόμα πιο γνωστά τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό.

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ

Ξαναμελετώντας την περιοχή, οι μοναδικές φυσικές της ιδιότητες έχουν μια σπουδαία δυνατότητα προσέλκυσης επισκεπτών που αναζητούν προορισμούς εξερεύνησης, ανάτασης, αναζωογόνησης και θεραπείας. Στα ιαματικά λουτρά, θα παρέχεται στους επισκέπτες μια καλής ποιότητας θεραπεία που με το χαρακτηριστικό αλατούχο νερό και την φυσική λάσπη της περιοχής θα αναδείξει τα μοναδικά χαρακτηριστικά και ταυτότητα των λουτρών. Για να απολαύσει ο επισκέπτης πλήρως τη παραμονή του στα λουτρά, το εστιατόριο θα μπορούσε να σερβίρει γεύματα από ντόπια προϊόντα - γαλακτοκομικά προϊόντα, μεγάλη ποικιλία φρούτων και λαχανικών – και χαρακτηριστικές τοπικές συνταγές.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Τα ιαματικά λουτρά Πικρολίμνης δίνονται να γίνουν κέντρο χαλάρωσης και θεραπείας προσελκύοντας τουρίστες αλλά και ντόπιους, ασθενείς με ειδική νόσο αλλά και ανθρώπους που αναζητούν ένα σημείο χαλάρωσης και ηρεμίας από τους ρυθμούς τη καθημερινότητας. Θα μπορούσε να επηρεάσει σε μεγάλο βαθμό τον ίδιο τον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι έρχονται και γνωρίζουν την ευρύτερη περιοχή αποτελώντας ένα σημείο αναφοράς.

Οπτική σχέση

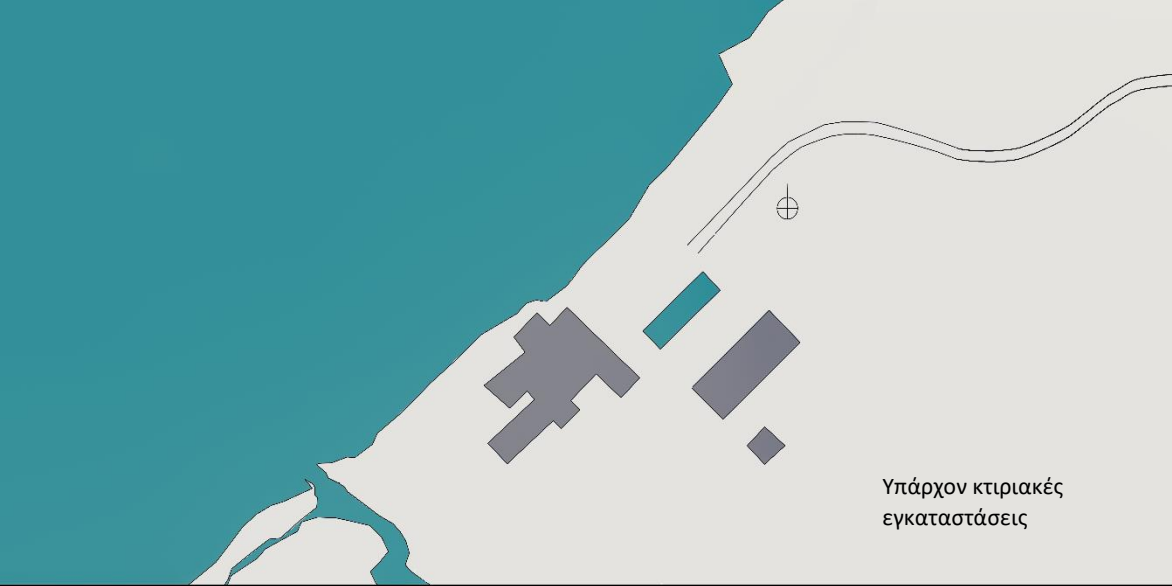
- Κτίριο αισθητικά συνδεδεμένο με τον χώρο
- Κάθετη και οριζόντια σύνδεση με το τοπίο
- Υλικότητα σε αρμονία με το περιβάλλον
- Σχέση μεταξύ νερού, σκυροδέματος φυσικού εδάφους

Εμπειρία

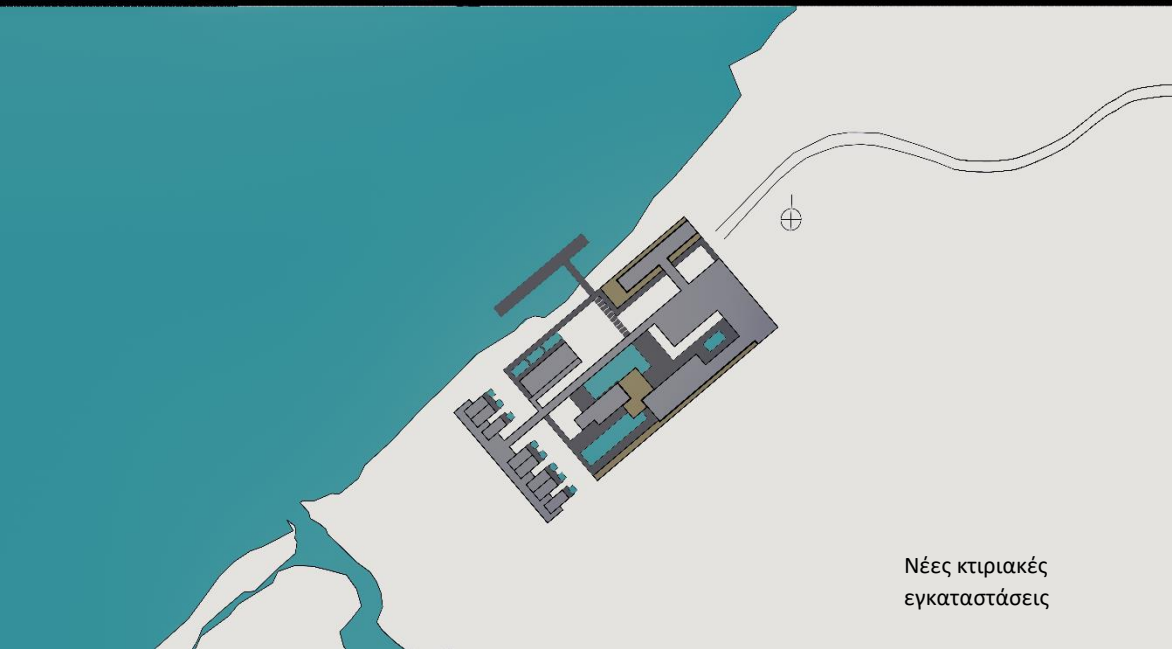
- Η εμπειρία της παρατήρησης του τοπίου εντός και εκτός του κτιρίου
- Αισθησιακή εμπειρία του χώρου και του κτιρίου
- Θεραπευτική διαδικασία λουτρού

Αίσθηση

- Κτίριο σε σύνδεση με υπάρχουσα τοπογραφία
- Σχέση των υλικών: σκυρόδεμα, ξύλο, γυαλί
- Η οπτική αντίθεση μεταξύ των επιφανειών σκυροδέματος, νερού, εδάφους

Υπάρχον κτιριακές
εγκαταστάσεις

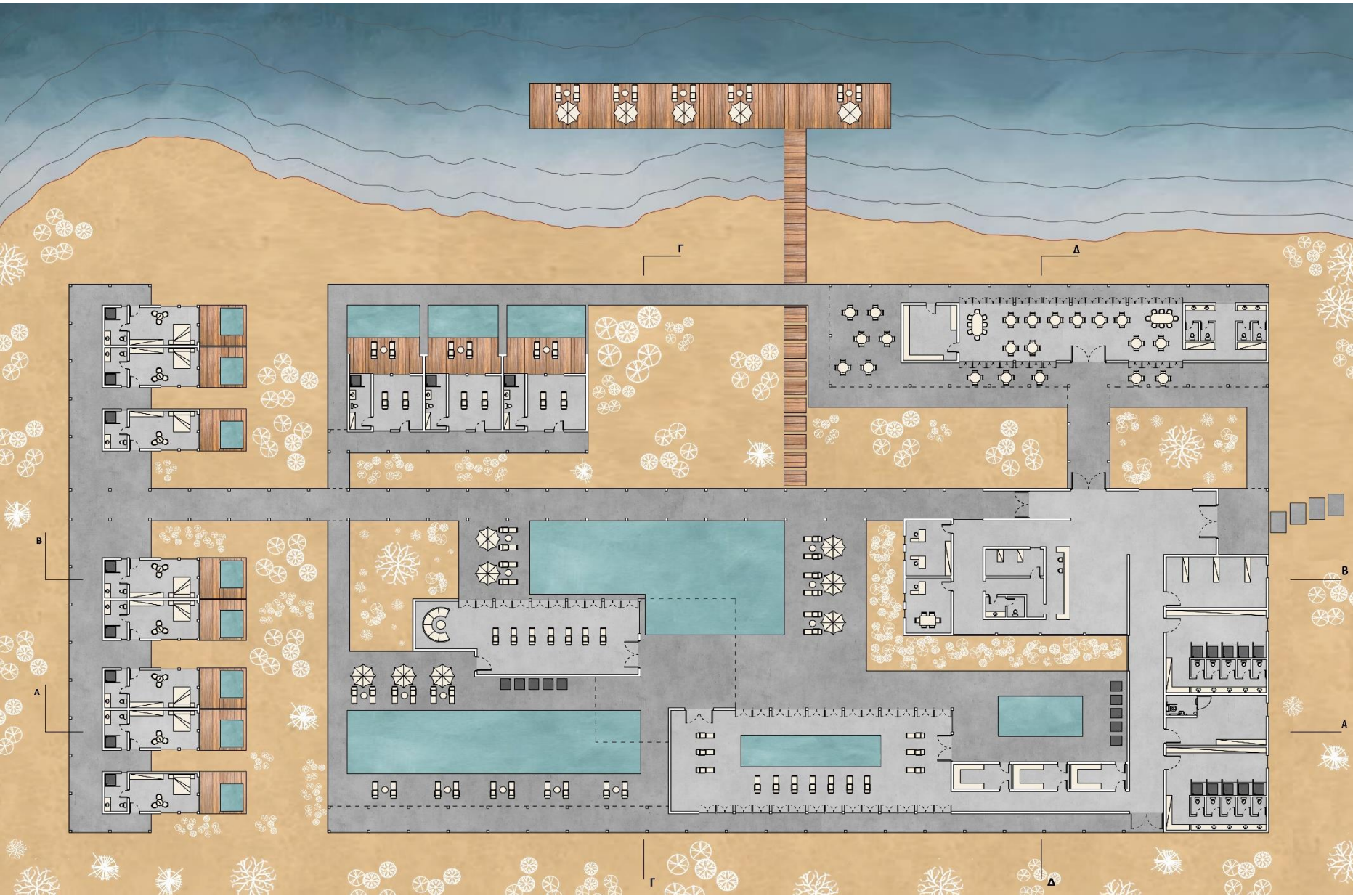
Νέες κτιριακές
εγκαταστάσεις

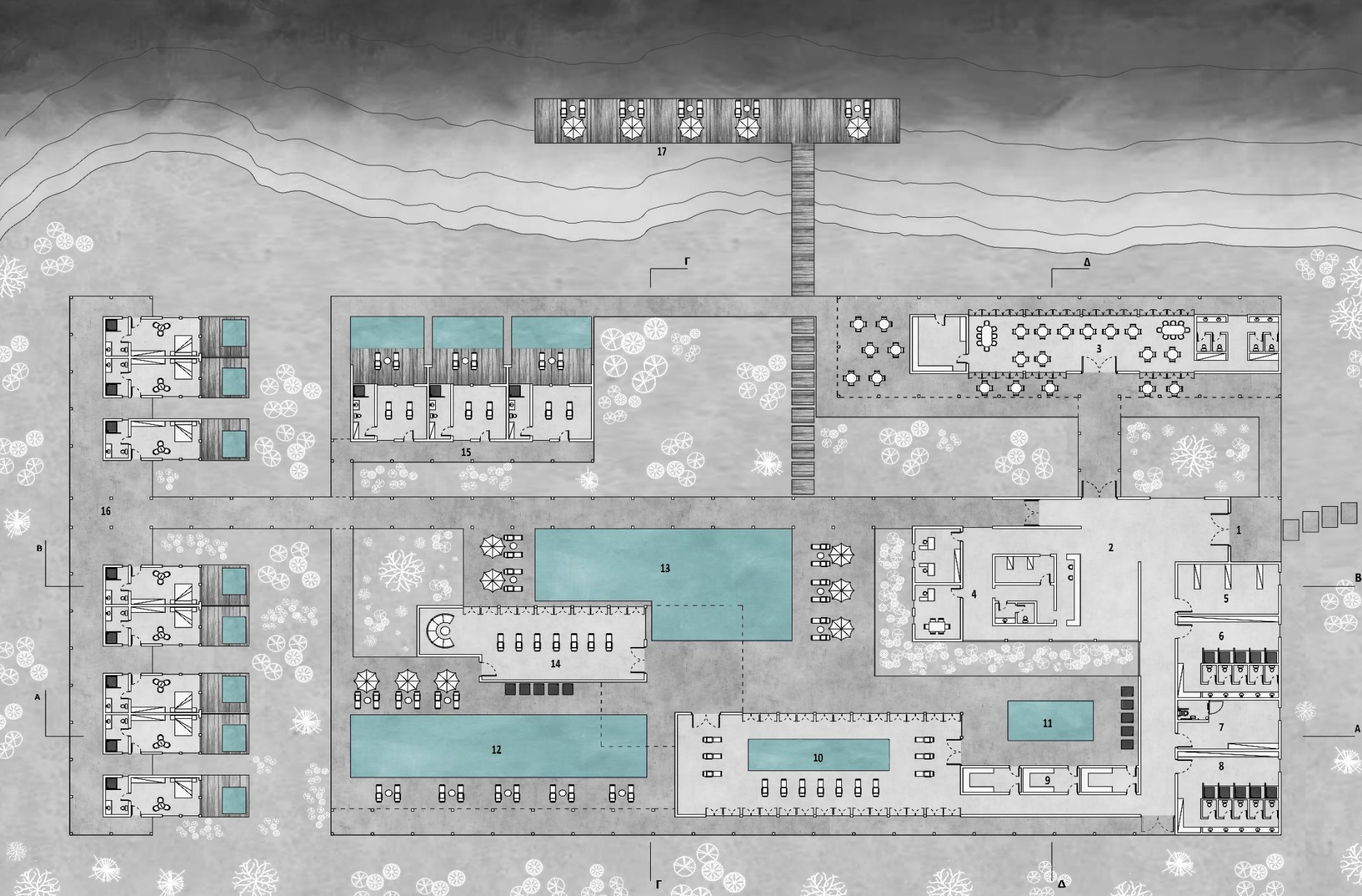
Η τοποθεσία της λίμνης έχει ισχυρά χαρακτηριστικά από την τοπογραφία και τη φύση. Αυτό το φόντο χρησιμεύει ως καθарός καμβάς για την έναρξη ενός νέου σχεδίου που θα προσφέρει νέες προοπτικές στα λουτρά. Η πρόθεση ήταν να δημιουργηθεί μια αρχιτεκτονική που να έρχεται σε αρμονία με το περιβάλλον τόσο ως προς τους όγκους όσο και προς της υλικότητα. Η γεωμετρική λογική που επιλέχθηκε ήταν οι ορθοκανονικές γραμμές οι οποίες ανάλογα με το σχήμα και το μέγεθός τους δημιούργησαν τους κτιριακούς όγκους.

Όταν φτάνει ο επισκέπτης στο χώρο από την πλευρά του δρόμου, αντικρίζει αμέσως την απλότητα των σχεδιαστικών γραμμών και την αποφυγή δημιουργίας ορόφου στο σύνολο του κτιρίου. Αυτό επιλέχθηκε με γνώμονα την γεωγραφία του τόπου καθώς σε μια άκρως πεδινή περιοχή με μεγάλες προοπτικές του ορίζοντα αποφασίστηκε το ύψος των κτιρίων να μην έρχεται σε έντονη αντίθεση με την οριζοντιότητα αυτού. Ταυτόχρονα όπως έχει αναφερθεί ξανά, το έδαφος της περιοχής και τα φυτά που το καλύπτουν με φυσικό τρόπο αποφασίστηκε σε διάφορα σημεία να παραμείνουν ως έχουν και αυτά να αποτελέσουν κομμάτι του σχεδίου, έτσι ώστε ο επισκέπτης να βρίσκεται σε άμεση επαφή με το φυσικό περιβάλλον τόσο από τους εξωτερικούς όσο και από τους εσωτερικούς χώρους των λουτρών, του εστιατορίου και των ξενώνων. Ένα ακόμα σημείο που πρέπει να τονιστεί είναι ότι με βάση τον σχεδιασμό μπορούμε να παρατηρήσουμε πως όλες οι πλευρές ακολουθούν μια λογική χτισμένων και κενών, ανοιχτών και κλειστών χώρων, εσωτερικών και εξωτερικών, στεγασμένων και υπαίθριων έτσι ώστε να δημιουργούνται από διαφορετικά σημεία διαφορετικές οπτικές φυγές. Όσο αφορά τις θεάσεις προς τον περιβάλλοντα χώρο, κρίθηκε πως όλες είναι εξίσου σημαντικές και για αυτό το λόγο η οπτική προς την λίμνη δεν θα πρέπει να πλεονεκτεί σε σχέση με τις υπόλοιπες, όπως τα χωράφια και τον κάμπο. Έτσι οι χώροι των λουτρών έχουν διασκορπιστεί σε διαφορετικές πλευρές προσφέροντας με αυτόν τον τρόπο διαφορετικές θεάσεις του τοπίου στους χρήστες αυτών, όταν αυτοί βρίσκονται σε διαφορετικά σημεία του κτιρίου.

Κάτοψη-master plan

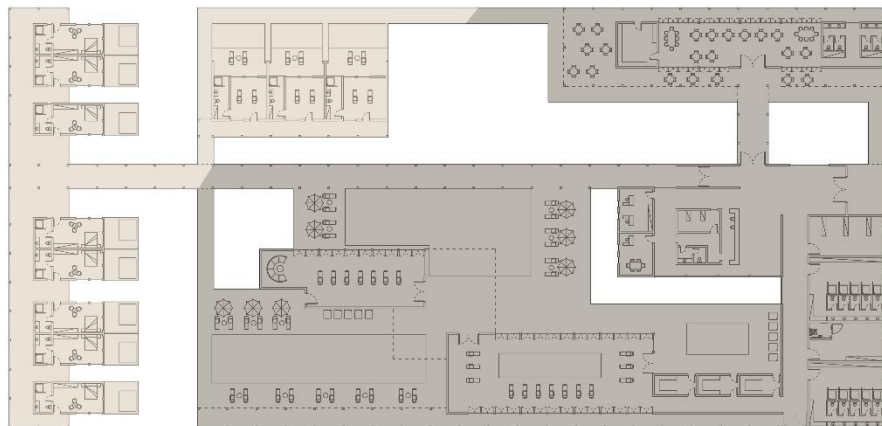
Η είσοδος γίνεται από την βορειοανατολική πλευρά του συγκροτήματος. Ο επισκέπτης εισέρχεται στον χώρο υποδοχής, όπου από εκεί μπορεί να κατευθυνθεί είτε αριστερά προς στα αποδυτήρια και στη συνέχεια προς τα λουτρά, δεξιά προς το εστιατόριο, είτε ευθεία προς τους χώρους των ιδιωτικών λουτρών και των ξενώνων. Είναι εμφανές ότι ανάλογα με τον σκοπό της χρήση που επιθυμεί να πραγματοποιήσει ο επισκέπτης μπορεί να ακολουθήσει διαφορετική πορεία, έχοντας πάντα την επιλογή να κατευθυνθεί και στους υπόλοιπους χώρους και από διαφορετικά σημεία του συγκροτήματος ακολουθώντας δευτερεύουσες διαδρομές. Με αυτόν τον τρόπο όλοι οι χώροι διακρίνονται με βάση την χρήση τους αλλά ταυτόχρονα αποτελούν ένα σύνολο.

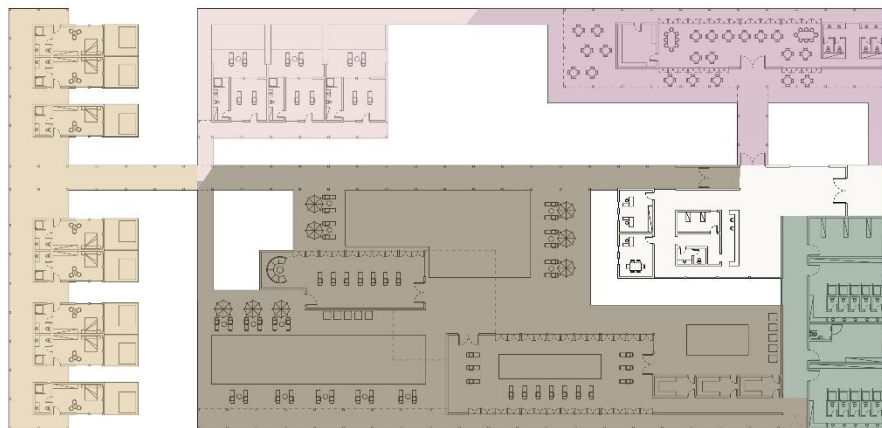

Κτιριολογικό πρόγραμμα

1. Είσοδος
2. Υποδοχή
3. Εστιατόριο
4. Χώροι προσωπικού-γραφεία
5. Αποθήκη
6. Αντρικά αποδυτήρια
7. Αποδυτήρια Αμεα
8. Γυναικεία αποδυτήρια
9. Σάουνες
10. Λουτρό ζεστού νερού
11. Λουτρό λάσπης
12. Αλατόλουτρο
13. Λουτρό κρύου νερού
14. Αίθουσα πλ. χρήσεων-μασάζ
15. Ατομικά-ιδιωτικά λουτρά
16. Δωμάτια-ξενώνες
17. Πλωτή εξέδρα

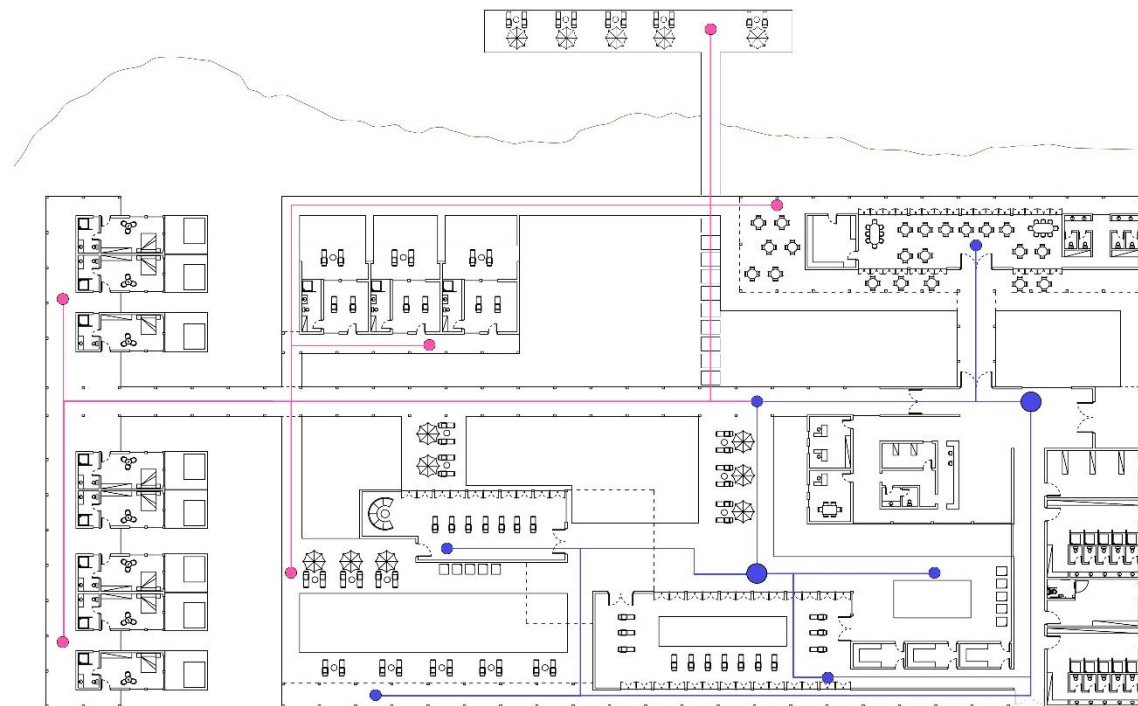

- Ιδιωτική χρήση
- Δημόσια χρήση

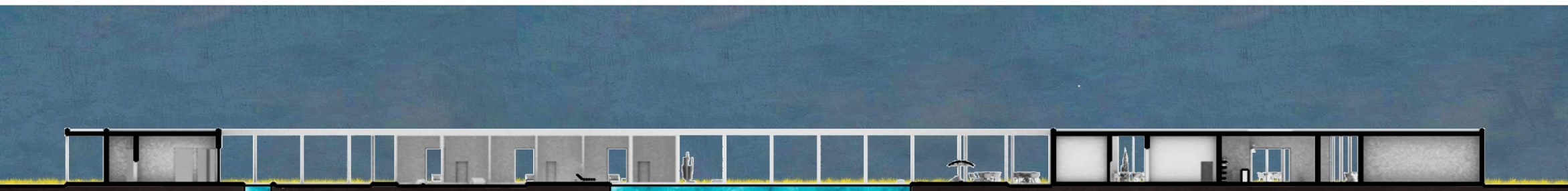

- Ξενώνες
- Ιδιωτικά λουτρά
- Δημόσια λουτρά
- Εστιατόρια/café
- Είσοδος/υποδοχή/γραφεία
- Αποδυτήρια/βοηθητικοί χώροι

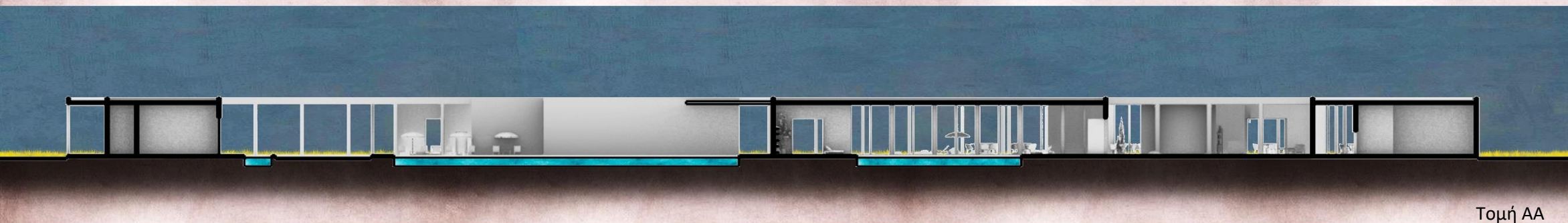
Χρήσεις - Διάγραμμα κινήσεων

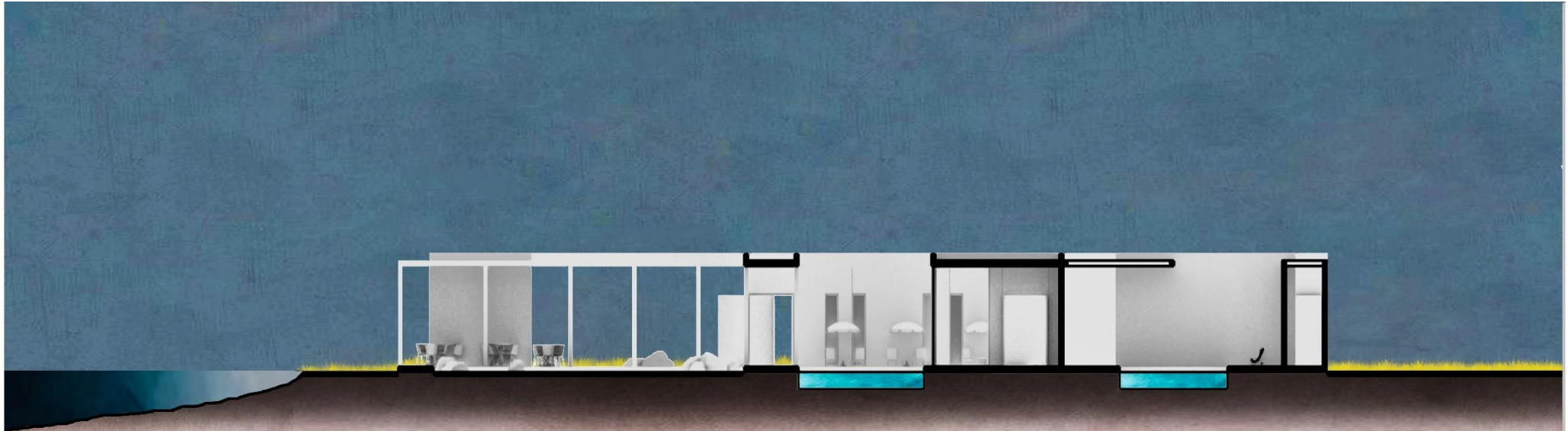
- Κύριες διαδρομές κινήσεων
- Δευτερεύουσες διαδρομές κινήσεων

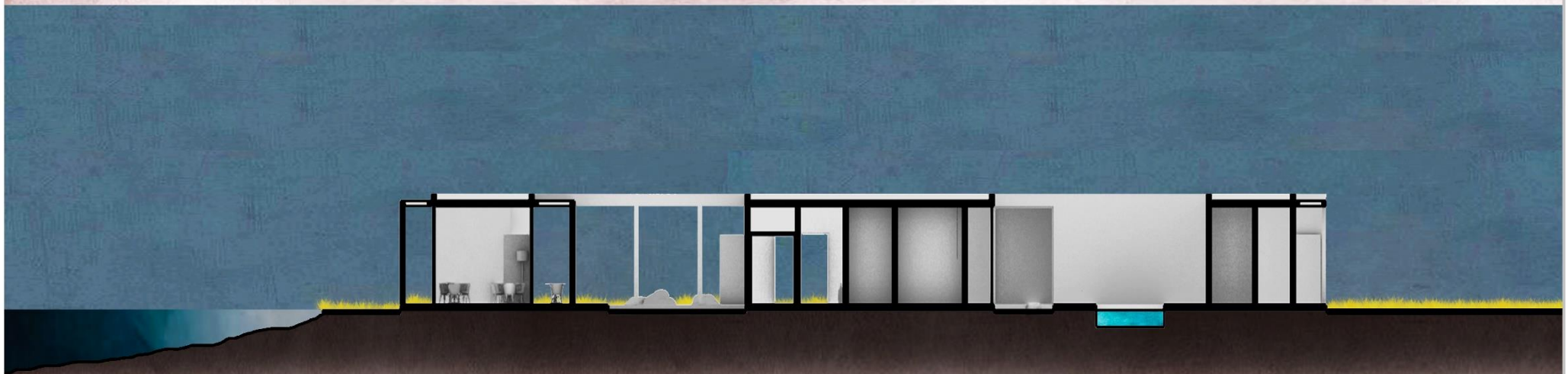
Τομή ΒΒ

Τομή ΑΑ

Τομή ΓΓ

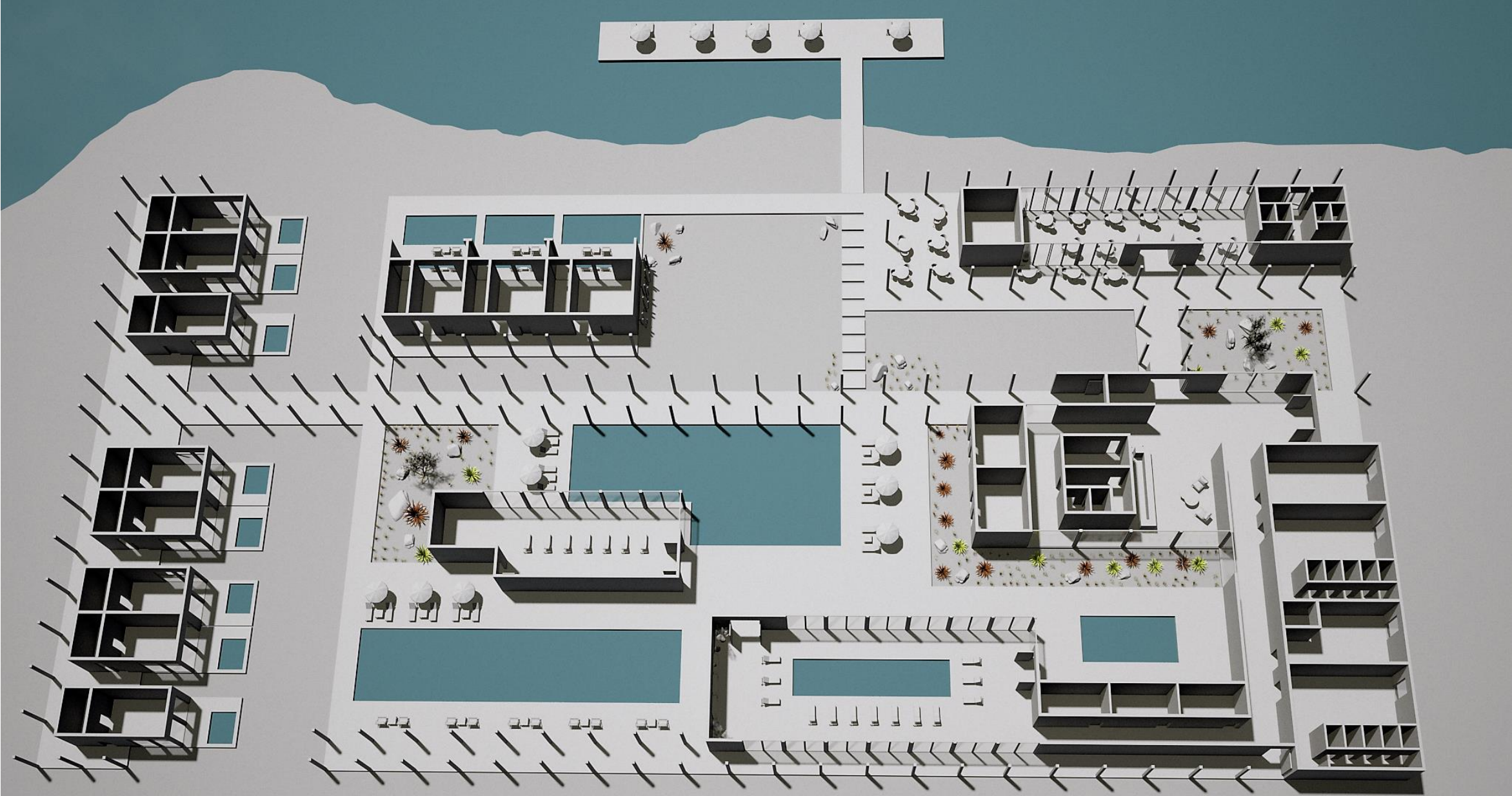

Τομή ΔΔ

Απεικονίσεις τρισδιάστατου μοντέλου

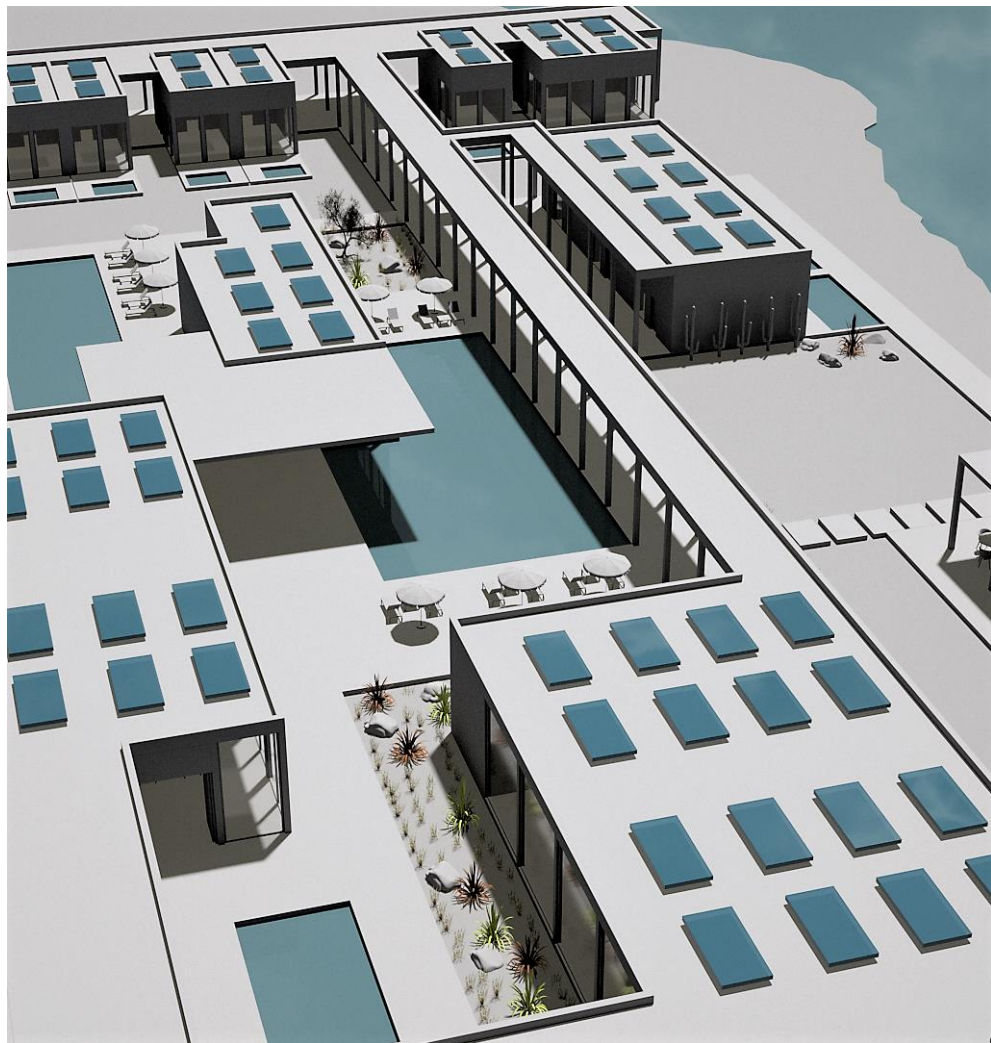
Σε μια περίοδο σημαντικών μεταβολών στο ενεργειακό σχεδιασμό των κτιρίων αλλά και γενικότερων αλλαγών στον χώρο της παραγωγής, κατανάλωσης και εξοικονόμησης της ενέργειας, είναι κρίσιμο και εφαρμόζονται στρατηγικές ενεργειακής βιωσιμότητας, μετατρέποντας τους κτιριακούς όγκους από καθαρούς καταναλωτές σε προαγωγούς της ενέργειας. Στόχος αυτών των στρατηγικών είναι η απαιτούμενη ενέργεια που χρειάζεται για την εξυπηρέτηση των λειτουργιών του εκάστοτε κτιρίου να παράγεται όσο το δυνατόν πιο κοντά στο κτίριο, με χρήση ανανεώσιμων ή βιώσιμων τρόπων παραγωγής της ενέργειας. Σε ιδανικές συνθήκες θα μπορούσε το εκάστοτε έργο μεγάλης κλίμακας να αποτελέσει και τόπο παραγωγής ενέργειάς και για την ευρύτερη περιοχή στην οποία βρίσκεται. Ακόμη ένα σημαντικός παράγοντας που θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη του σχεδιασμού είναι ποια ή ποιες είναι οι καταλληλότερες μορφές και πηγές βιώσιμης ενέργειας που θα μπορούσε να αξιοποιήσει το κάθε έργο ανάλογα με τα κλιματικά και μορφολογικά χαρακτηριστικά της περιοχής στην οποία βρίσκεται έτσι ώστε να είναι ικανό να εκμεταλλεύεται όλα εκείνα τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του κάθε τόπου. Στην προκειμένη περίπτωση των λουτρών της Πικρολίμνης Κυκλίας κρίθηκε ότι οι καταλληλότερες πηγές βιώσιμης παραγωγής ενέργειας είναι η ηλιακή και η γεωθερμική, καθώς οι συγκεκριμένες δύο είναι αυτές που με βάση τα χαρακτηριστικά της περιοχής μπορούν να προσφέρουν μια ολοκληρωμένη ενεργειακή αυτονομία στις κτιριακές εγκαταστάσεις των λουτρών.

Άνωψη δώματος με ενδεικτική τοποθέτηση φωτοβολταϊκών πάνελ

Ηλιακή ενέργεια

Η βασική πηγή βιώσιμης ενέργειας που επιλέγεται για την ενεργειακή αυτονομία των κτιριακών εγκαταστάσεων των λουτρών είναι η ηλιακή ενέργεια μέσα από την τοποθέτηση φωτοβολταϊκών πάνελ αξιοποιώντας το δώμα του κτιρίου. Οι κτιριακές εγκαταστάσεις βρίσκονται σε μια πλεονεκτική τοποθεσία όπου άφθονη ηλιακή ακτινοβολία μπορεί να επιδράει στις όψεις ηλιακών πάνελ τα οποία τοποθετούνται σε διάφορα σημεία του δώματος του κτιρίου. Επιλέγεται τα πάνελ να τοποθετηθούν με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι πλήρως αόρατα από το επίπεδο της όρασης ενός επισκέπτη των λουτρών. Ο προσανατολισμός του κτιρίου είναι κατάλληλος έτσι ώστε ακόμα και με κλίση 0° να υπάρχει η μέγιστη δυνατή παραγωγή ενέργειας με βάση και τον παρακάτω πίνακα. Ολόκληρο το δώμα των κτιριακών εγκαταστάσεων περιβάλλεται από το στηθαίο του δώματος το οποίο έχει ύψος 0,5m έτσι ώστε πέρα από χρηστικούς λόγους να αποκρύπτει τα ηλιακά πάνελ. Η ενδεικτική τοποθέτηση των φωτοβολταϊκών πάνελ μπορεί να γίνει κατανοητή από τις εικόνες αριστερά.

Ηλιακά πάνελ στα δώματα των κτιριακών εγκαταστάσεων

Ενδεικτική απόδοση ανάλογα με τον προσανατολισμό και την κλίση

Κλίση ως προς το οριζόντιο επίπεδο	Προσανατολισμός		
	Νότιος	Νοτιοανατολικός Νοτιοδυτικός	Ανατολικός Δυτικός
0 ° 	90%	90%	90%
15 ° 	98%	95%	88%
30 ° 	100%	95%	85%
90 ° 	60%	60%	50%

Πηγή: <http://users.ntua.gr/rs09085/files/SEFsteges.pdf>

Χάρτης απεικόνισης των γεωθερμικών λεκανών (γκρι χρώμα) στον Ελλαδικό χώρο. Η τοποθεσία των λουτρών Πικρολίμνης διακρίνεται με κόκκινο.
 Πηγή: https://www.iene.gr/energyweek07/articlefiles/page01/4thSsn_Mr_G_Hatzigiannis_IENE_2007.pdf

Γεωθερμική ενέργεια

Καθώς ο κόσμος συνεχίζει να αναζητάει βιώσιμες ενεργειακές λύσεις, η εξερεύνηση της γεωθερμικής ενέργειας μπορεί να είναι απαραίτητη για τις χώρες που έχουν πρόσβαση σε αυτήν. Η Ελλάδα είναι μια τέτοια χώρα, καθώς είναι πλούσια σε γεωθερμικούς πόρους λόγω των λιθοσφαιρικών πλακών και της ηφαιστειακής δραστηριότητας. Η χώρα διαθέτει πεδία υψηλής ενθαλπίας στα νησιά του ηφαιστειακού τόξου του Αιγαίου και εκτεταμένα γεωθερμικά πεδία στη Βόρεια Ελλάδα. Η περιοχή της Πικρολίμνης Κιλκίς είναι μια τέτοια. Έτσι υπάρχει το περιθώριο τα κτίρια των λουτρών να θερμαίνονται και ψύχονται αποτελεσματικά, με την εγκατάσταση αντλιών θερμότητας που εκμεταλλεύονται τη θερμική ικανότητα του εδάφους. Με τον τρόπο αυτό αποφεύγεται η χρήση ορυκτών καυσίμων, ενώ οι εγκαταστάσεις αποκτάνε έναν πολύ πιο αποδοτικό –και καθαρό– τρόπο θέρμανσης και ψύξης περιορίζοντας σημαντικά την κατανάλωση ρεύματος από το δίκτυο. Ήδη στην Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας 3 σύγχρονα κτίρια χρησιμοποιούν τη γεωθερμία με εντυπωσιακά αποτελέσματα. Αυτά είναι το νέο κτίριο της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας στη Θεσσαλονίκη (έτος κατασκευής 2012 , θερμική ισχύ 850 Kw) , το κτίριο της ΔΤΕ ΠΕ Σερρών (έτος κατασκευής 2018, θερμική ισχύ 75Kw) και το κτίριο της ΠΕ Κιλκίς με συνολική θερμική ισχύ 460 Kw.

Συμπέρασμα σχεδιασμού

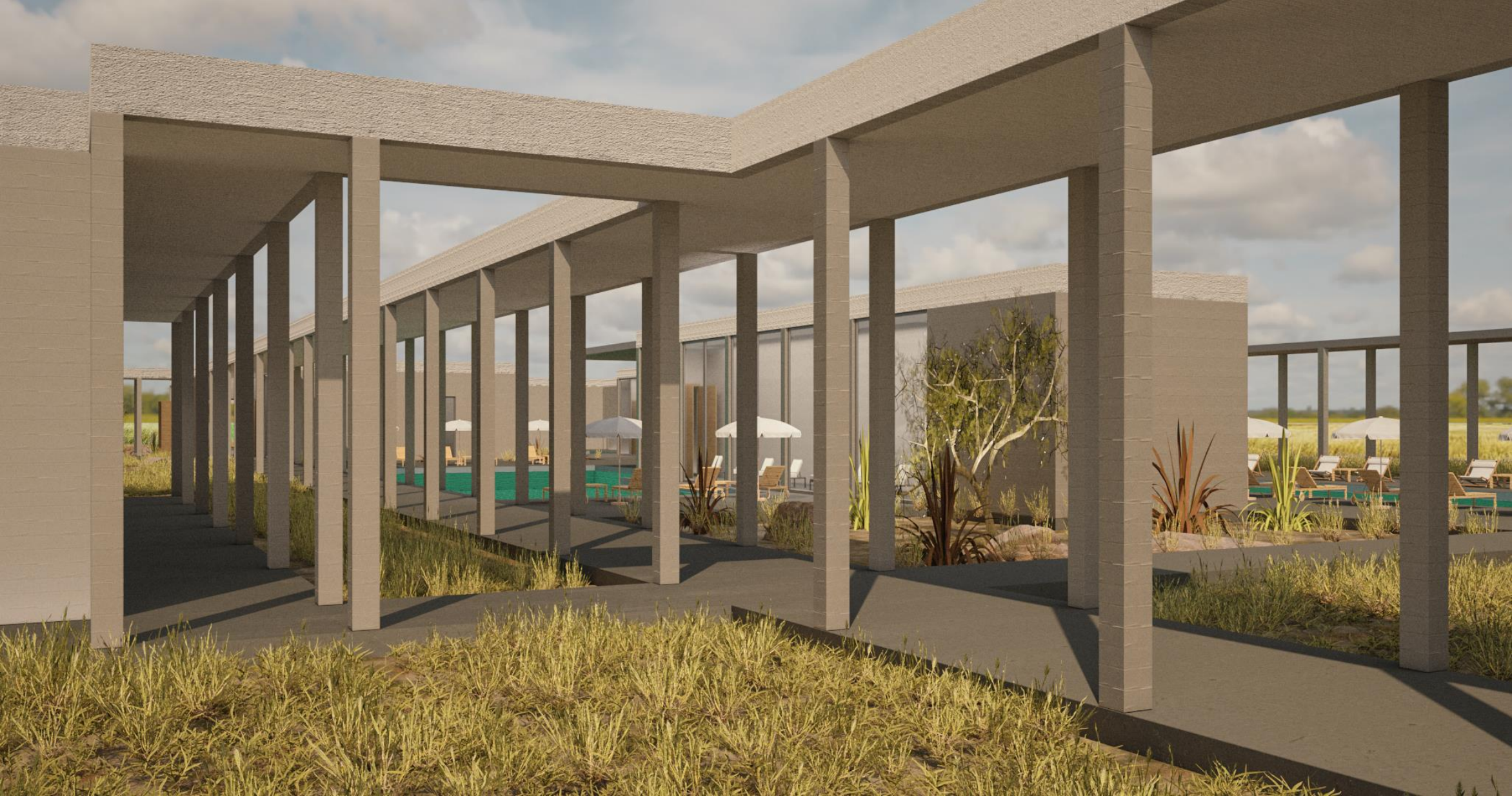
Ο σχεδιασμός του κτιρίου πέρασε μέσα από αρκετά βήματα και στάδια ανάλυσης που έρχονται να συνθέσουν όλα μαζί το τελικό σχεδιαστικό αποτέλεσμα. Αφού αναλύθηκε το υπάρχον πρόβλημα και οι λόγοι για τους οποίους κρίνεται ότι χρειάζεται μια νέα σχεδιαστική πρόταση, ακολούθησε η έρευνα της περιοχής και τα δεδομένα που προέκυψαν από αυτήν οργανώθηκαν με στόχο αυτά να αποτυπωθούν σε σχέδιο. Σχεδιάζοντας ένα ιαματικό λουτρό, ένα μέρος όπου το ανθρώπινο σώμα βρίσκεται σε στενή σχέση με το κτίριο, ήταν απαραίτητο να ενσωματωθούν όσο το δυνατόν περισσότερες ευαισθησίες στο σχέδιο έτσι ώστε αυτό να ολοκληρώνει την ίδια του την χρήση ως μέρος της ιαματικής εμπειρίας. Λόγω της χαρακτηριστικής τοποθεσίας στην οποία βρίσκεται η κτιριακή εγκατάσταση ήταν προφανές ότι η φύση και το τοπίο θα διαδραμάτιζαν κυρίαρχο ρόλο στο σχεδιαστικό αποτέλεσμα. Μετά από πολλά επαναλαμβανόμενα βήματα που επανάφεραν σχεδιαστικούς προβληματισμούς και φάσεις ανάλυσης, σκιαγράφησης και σύνθεσης, κατέληξε σε μια σχεδιαστική πρόταση που κρίθηκε ότι ανταποκρίνεται στις ανάγκες και στους στόχους ενός τέτοιου αρχιτεκτονικού έργου.

ΦΩΤΟΡΕΑΛΙΣΤΙΚΑ - RENDERS

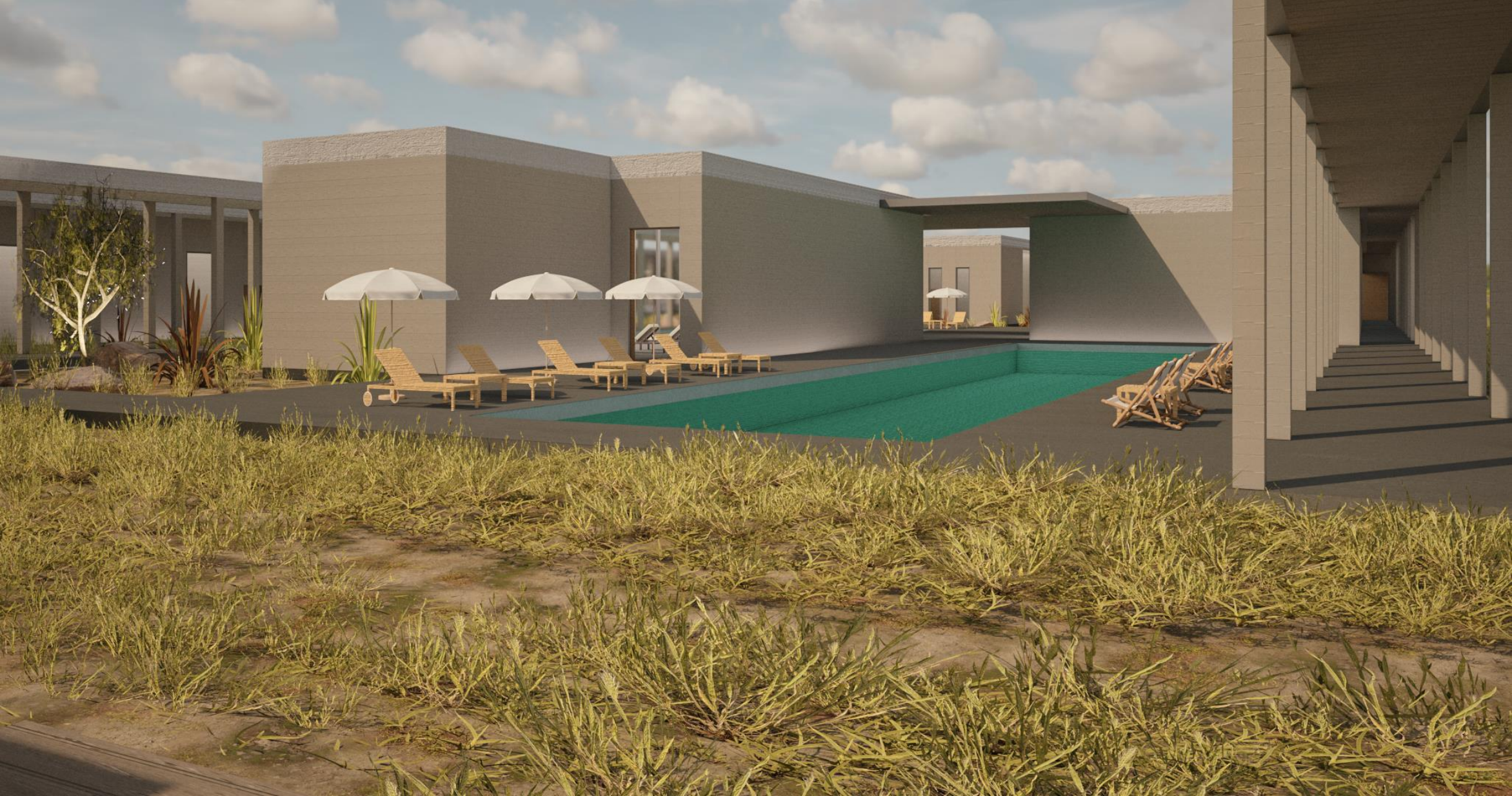

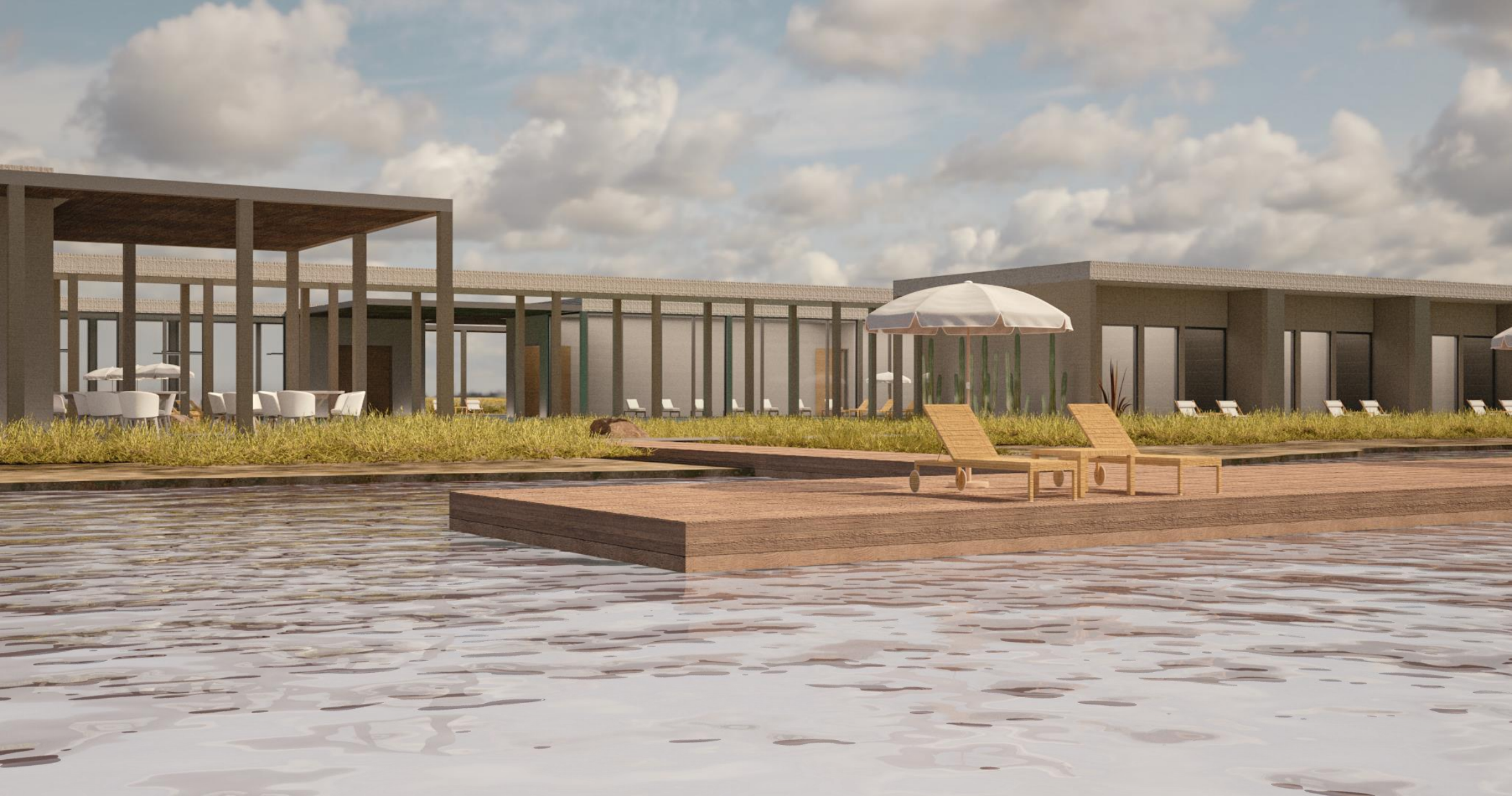

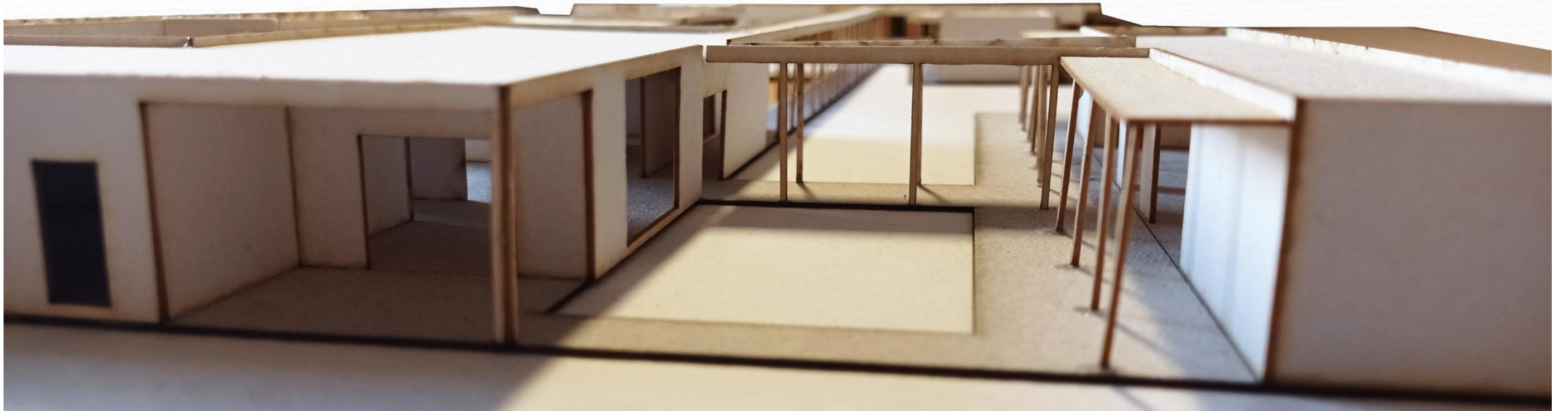

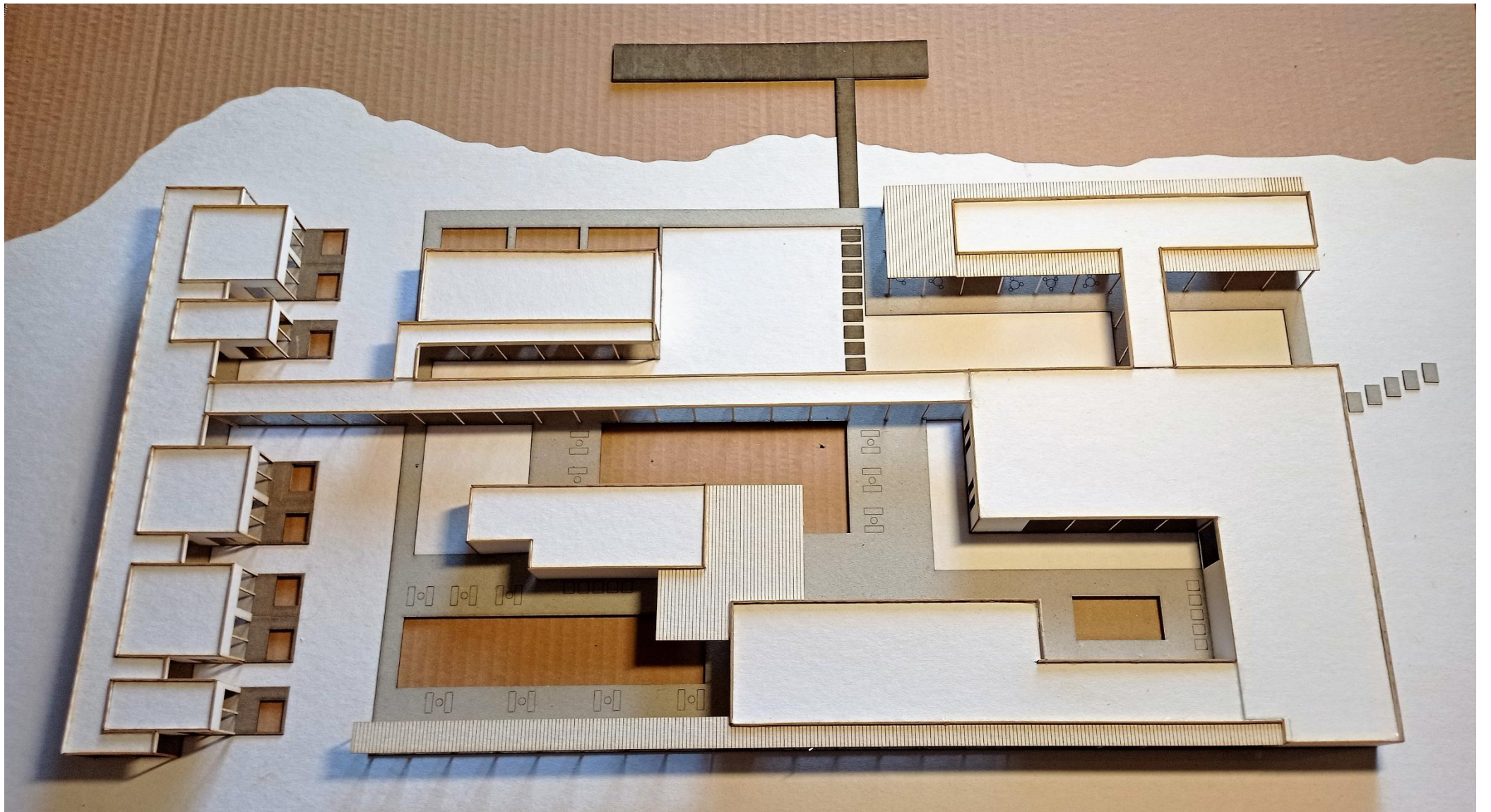

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΜΑΚΕΤΑΣ

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Καθ' όλη τη διάρκεια του έργου, πρωταρχικός στόχος ήταν η δημιουργία μια σχεδιαστικής πρότασης που θα μπορούσε να ξανά συστήσει τα ιαματικά λουτρά της Πικρολίμνης. Τα λουτρά αυτά, όπως και πολλά αλλά στην χώρα, έχουν από την φύση προικιστεί με όλα εκείνα τα χαρακτηριστικά που μπορούν να μαγέψουν τον επισκέπτη. Όμως η τωρινή κατάσταση δεν είναι σε καμία περίπτωση κοντά σε αυτό που θα μπορούσαν να εξελιχθούν τα λουτρά της Πικρολίμνης Κυκίς, μια περιοχής με μοναδικά ιαματικά χαρακτηριστικά σε όλη την Ελλάδα.

Μια από τις πιο σημαντικές προκλήσεις που έπρεπε να αντιμετωπιστεί ήταν, το πως οι νέες κτιριακές εγκαταστάσεις θα 'ακουμπούσαν' στον τόπο αυτό και πώς στην συνέχεια ως ένα σύνολο θα δημιουργούσαν όλες εκείνες τις συνθήκες ώστε να αναδείξουν την περιοχή, να αναπτυχθεί το τουριστικό ρεύμα και να γίνει γνωστό το μέρος για όλα αυτά που έχει να προσφέρει σε όποιον το επισκεφτεί, χωρίς σημαντικές ή τουλάχιστον μη ριζικές παρεμβάσεις μεγάλης κλίμακας στην υπάρχουσα τοπογραφία. Ακριβώς με αυτό το σκεπτικό και τους προβληματισμούς οι έννοιες μεταφράστηκαν σε σχέδιο μέσα από μία διαδικασία που θέλησε να συμπεριλάβει μέσα της όσο το δυνατόν περισσότερες παραμέτρους, λαμβάνοντας υπόψιν όλα τα εμπόδια που μπορεί να έχει η διαδικασία σχεδιασμού ενός τέτοιου έργου τόσο από τις ανάγκες και τις επιθυμίες ενός δυνητικού χρήστη, όσο και αυτών που επιβάλλονται από την ίδια την τοποθεσία στο έργο.

Έτσι δημιουργήθηκε το πρόγραμμα στο οποίο βασίζεται ο σχεδιασμός μετά από λεπτομερή ανάλυση του χώρου, των λουτρών και των ατόμων που θα τον επισκεφτούν. Σε αυτό βοήθησε η κατανόηση της μορφολογίας της τοποθεσίας και πώς να εισαχθεί αρμονικά το κτίριο σε αυτήν για την ανάδειξη την περιοχής μέσα από την λειτουργία των λουτρών.

Θεμελιώδεις ιδέες που διέτρεξαν όλο το πρόγραμμα του σχεδιασμού ήταν η ενοποίηση με το τοπίο, η βιώσιμη ανάπτυξη στην σωστή για την περιοχή κλίμακα, η προσδοκία της αναψυχής και της ιαματική θεραπείας. Όλες αυτές οι σκέψεις οδήγησαν στην τρέχουσα αρχιτεκτονική πρόταση.

Κατά τη διάρκεια της διπλωματικής εργασίας πραγματοποιήθηκαν πολλαπλές δοκιμές για να οριστεί ο χρήστης στον οποίο απευθύνετε το έργο. Απαραίτητο ήταν να προσελκύνονται πολλά είδη επισκεπτών: ντόπιοι καθώς και εγχώριοι και διεθνείς τουρίστες θα πρέπει να καλωσορίζονται. Για το λόγο αυτό, το συγκρότημα είναι αφιερωμένο σε διάφορους σκοπούς: αναψυχή, χαλάρωση, θεραπεία. Οι στόχοι διασταυρώνονται και δημιουργούν ένα πολυλειτουργικό πλαίσιο. Όποιος κι αν είναι ο σκοπός της επίσκεψης του χώρου από τον καθένα, αυτός είναι ευπρόσδεκτος να εξερευνήσει το κτίριο και να βρει τον λόγο ή την χρήση που αναζητεί. Κάποιοι από τους χώρους προορίζονται για ιδιωτική χρήση και κάποιοι για δημόσια. Όλοι όμως στοχεύουν στην εκπλήρωση των προσδοκιών των διαφορετικών αναγκών που μπορεί να έχουν διαφορετικοί χρήστες.

Πηγές

<https://www.thes.gr/parousiaseis/pliris-egkatalepsi-sta-loutra-pikrolimnis-leilasia-kai-katastrofi-ton-egkatakaseon-vinteo-foto/>

<http://www.thermalsprings.gr/index.php/el/kentrikis-makedonias/109->

<https://www.archdaily.com/13358/the-therme-vals>

<https://www.archdaily.com/150272/ad-classics-leca-swimming-pools-alvaro-siza>

<https://en.climate-data.org/>

https://www.researchgate.net/publication/318645569_History_of_the_Baths_and_Thermal_Medicine

<https://www.thermesdespa.com/history-of-the-thermes-of-spa/>

<http://users.ntua.gr/rs09085/files/SEFsteges.pdf>

<https://www.kathimerini.gr/opinion/561681877/oi-dynatotites-gia-geothermiki-energeia-stin-ellada/>

- Όλες οι φωτογραφίες από την περιοχή της Πικρολίμνης και των υπαρχόντων κτιριακών εγκαταστάσεων αποτελούν προσωπικές λήψεις.